PARAPHRASIS
IN
JOBUM
POETICA

51
A 18

Auctore *Gulielmo Hogæo* Scoto.

Sponte ſua carmem numeros veniebat ad aptos,
Et quod tentabam ſcribere verſus erat, Ovid.

LONDINI
Typis *Thomæ Braddyll,* & impenſis Autoris.
Anno ſalutis humanæ, 1682.

Ad Lectorem Christianum

Quemadmodum hortus amœnus variis floribus & arboribus consitus odorum suavitate nares, colorum splendore oculos, & saporum dulcedine palatum allicit & oblectat: ita ars Poetica mentibus hominum jucunditate sua sese insinuat: Quod adeo verum mea didici experientia ut ingenti me sui percalsum amore teneat, ac dulci irretitum captivitate mancipet. Quodcunq; legitur Poetico vestitu adornatum pulchritudine sua animos hominum pellectos incitat, incitatos trahit, tractos detinet, stolidæ istæ fabellæ Æneidos Virgilianæ, & Metamorphoseos Ovidianæ quantæ cum jucunditate leguntur? Nempe quod Poetico conditæ lepore aures demulceant. At si materiam per se vilem Poeticus decor & musarum gratiæ adeo commendant quanta cum dulcedine necesse est illa legi Poemata, ubi opus & artificium quamvis eximium ipsa materia multis transcendit parasangis? Poemata sacra intelligo, ubi res divinæ poeticis vestiuntur elegantiis: Quale est Psalterium Davidicum & hoc ipsum Poema, quod ego magna cum voluptate, (utinam tanta

lectores afficiat) *elaboravi. Non dubito, quin piis omnibus eo nomine arrisurum sit, quod sacram tractet materiam. Et certe pudere decet Scholis Christianis præfectos, nisi una cum literis humanioribus adolescentiam sibi commissam pietatis præceptis imbuant, & in id incumbant negotii, ut tenera puerorum indoles in ipsa ætatis aurora ad sanctitatem inclinetur, & Creatoris sui recordetur, & quo facilius id fiat, jucundis inter discendum irritamentis, ac Cœlestibus deliciis ad Dei amorem & timorem provocetur. At quanta eos lætitia affectum iri putandum est, siquando discipulos suæ quondam ferulæ suppositos, illustres Ecclesiæ & Reipublicæ columnas evasisse audierint? Quanto cum gaudio & animi exultatione Corderius in Præfatione sua præclari illius Ecclesiæ reformatæ luminis, Johannis Calvini Discipuli quondam sui mentionem facit: De illo autem præcipue eam ob causam gloriatur, quod & ipsum & omnes suæ disciplinæ commissos non solum ad eruditionem verum etiam ad pietatem perducere studuerit, & utramq; iis discendam præscripserit. Certe magnopere mihi gaudendi causa erit, si aliquos ex adolescentibus Hoc meo opusculo legendo ad pietatis amorem pellectos fuisse audivero. Nec inutilis (ut opinor) erit*

hic

hic labor adoleſcentibus ad eruditionem eorum promovendam: ſiquidem varias variorum Poetarum ſententias huic materiæ accommodatas paſſim diſperſi igitur, illi eaſdem in antiquis Autoribus legendis invenire poterunt & magna cum jucunditate ſimul & utilitate agnoſcere, ex quo horto hunc aut illum florem corollæ meæ adornandæ decerpſerim.

Itaq; benevole lector huic ſacro Poemati faveas: Quod ut & tibi & omnibus in quorum manus perveneris conducat ad pietatis incrementum, faxit Deus Omnipotens propter Immanuelem benedictum, qui ſanguine ſuo pretioſo nos redemit, cui Laus, Honor, & Gloria. Amen.

Honori

GVLIELMI HOGÆI PARAPHRASIS IN JOBUM POETICA

Caput I.

TErra olim, roſei ſurgunt ubi lumina Phœbi,
Cum jam cæruleo mane exit in æthera lecto,
Præcipiteſq; fugat ſtellas, nocturnaq; pellit
Lumina, Sydereas abigens ex æthere turmas,
Uzza vocabatur: Poſt ſæcula plurima tandem
Magnificum Heroem (tantis natalibus una
Nobilitata fuit) ſanctum produxit Iobum.
Ille animi pura dominum pietate colebat
Semper et innocuum ſine labe exegerat ævum,

Flagitium, & sceleris fædi contagia vitans
Assidue, cœtusq; malos fontesq; malorum.
2. Masculeos genuit viridanti robore natos
Septem, tres numero forma præstante puellas,
3. Illi blanda quies tranquillæq; ocia pacis
Cuncta ministrabant jucundæ commoda vitæ:
Namq; ovium tenero campi quæ gramina rostro
Ad fluvios salientis aquæ crescentia tondent,
Millia Septem habuit, magnos ter mille camelos;
Nec non quingentas asinino e semine matres:
Ac valido totidem juga dorso appensa trahentes
Assidue glebas ferro frangente tenaces,
Vasta laboriferi subigebant arva juvenci.
Et domus auratis late radiata tapetis
Innumeros habuit per amæna palatia servos.
Usque adeo in terris longe fuit ille supremus,
Mane novo radiis rutilus quas tundit eois
Phœbus, ut æquoreis nitidum caput exerit undis,
4. Ergo alacres certis epulas struxere diebus
Inq; vicem læti convivia lauta parabant
Ædibus in propriis habitantes mascula proles;
Tres quoque participes pariter fecere sorores
5. Jamque dies festis epulis cum addicta veniret,
Formosam sobolis seriem collegit in unum
Æternumq; patrem lachrymis vultuq; supino
Sollicitat geminas tendens ad sydera palmas;
Effunditq; preces: aliisq; sopore solutis
Ante jubar solis somnos discussit inertes
Atq; torum liquit, juxtaq; altaria cædens
Corpora Sacrificis animantum exurere flammis
Dat, consanguineam numero referentia turbam

Num

Namq; meo, dixit generata e ſanguine proles
Rebus erit nimium nimiumq; elata ſecundis,
Labeturq; dei ex animis reverentia vanis.
Forſitan & laxas ſceleri permittet habenas.
Nec ſatis eſſe putat ſemel hunc præſtare laborem,
Sed quoties alacres repetunt convivia nati,
Hos toties ad ſacra vocat: tum pectore puro
Auxilium cœleſte petit, Numenq; ſupernum
Cæde laborifieri colit imploratq; juvenci.
Panditur interea limen radiantis olympi;
Protinus angelicæ volitant ſimul agmina turbæ
Sydeream in ſedem, Satanaſq; interverit audax:
Quem ſic aggreditur ſuperi Regnator Olympi:
Tu quibus hic tandem veniens te ſiſtis ab oris?
Ille refert, ſceleris quaſi nil ſibi conſcius atri,
Innumeras conſtante vias errore replebam
Sæpe agili varias ſolitus pede carpere terras.
8. Tum deus arcanæ cernens penetralia mentis:
Ergone ferventi ſtudio conaris Iobo
Stulte veniferas odii jactare ſagittas,
Qui ſemper mea jura colit, legeſq; verendas;
Qui ſcelerum genus omne fugit; quem vincere conſtat
Inngnes pietate viros, quoſcunque capaci
Terrarum immenſus gremio complectitur orbis?
9. Nonne, inquit Satanas, cauſis ingentibus ille
Incitus, uſque animo recipit tua juſſa benigno?
10. Nonne ita conſervas ipſumq; torumq; laremq;
Ut, licet a dextra trepidet pariterq; ſiniſtra,
Tutus ab ambigui maneat diſcrimine facti?
Auſpice te, quamcunque animo ſpem nutrit avaro
Fit cito, & innumeros finis beat alma labores.

Auſpice te magnos ſibi colligit æris acervos
Creſcit opum, creſcit pecudum, fœcunda propago.
11. At vaſtas ſemel auſer opes modo ſic tibi certe,
In faciem rabidum cito conſpuet ille venenum.
12 Retulit omnipotens nutu qui cuncta gubernat:
En! tibi committo, quicquid ſibi vendicat ille:
dirue, dede neci; ſiſtet tamen iſta furoris
Præcipitem tibi meta gradum: crudelis in ipſum
Ne ſis: hac furias ego lege coerceo veſtras
Ille dei adſpectum fugiens volat ocyor Euro
Horridus, acer, atrox, ſpirans bellum, arma, ruinas.
13. Forte dies aderat, ſoboles qua tota coibat
Ædibus in fratris, natu qui maximus; illic
Viſcera manducant pecudum, atque impoſta caniſtris
Dona laboratæ ſegetis, vinoq; redundant.
14. Interea ceſſante domi genitore propinquat
Nuncius, et dominum miſeranda voce ſalutat,
Ecce boves duras terræ jam vomere glebas,
Verſabant, juxtaq, aſinis carpentibus herbam
15. Protinus indomiti rapuere utroſq; ſabæi,
Et famulos necuere tuos: ſine parte pericli
Solus ego fugiens tibi fata hæc triſtia narro.
16 Vix bene deſierat, ſubito venit alter, & inquit:
Æthereo delapſa polo vaga flamma repente
Uſſit oves, uſſit famulos: ſine parte pericli,
Solus ego fugiens tibi fata hæc triſtia narro
17 Vix bene deſierat, ſubito venit alter, & inquit.
Agmina Chaldæi tria collegere feroces
Fortia, & ingentes ſecum rapuere camelos
Et famulos necuere tuos: ſine parte pericli
Solus ego fugiens tibi fata hæc triſtia narro,

vix

18. Vix bene desierat subito venit alter & inquit:
Forte tuo cuncti juvenes de semine nati
Fraternam subiere domum, lætiq; sedebant
Dulciaq; appositis comedebant fercula mensis
Et multo imprimis hilarant convivia vino.
19. Ecce Eurus rapidus deserta per avia spirat
Inque domum volitans flabris agitare tremendis,
Incipit ille ferox, eversisq; undiq; fulcris
Quassa domus subita cecidit miseranda ruina,
Et natos natasq; tuas mox obruit omnes
Una strage simul subito: sine parte pericli
Solus ego fugiens tibi fata hæc tristia narro.
20. Hæc simul attonitas fama horrida venit ad aures
De nece natorum, ferro radiante capillos
dissecuit, vestemq; suam laceravit humique
21. Procubuit supplexq; Deo mox ora resolvit,
Effundens humilem sedato pectore vocem:
Incurvansq; caput lachrymis ita fatur obortis:
Olim ego communis luteo de ventre parentis
Nudus eram egressus, nudusq; reventar in illam,
Dona dedit Dominus mihi; qui dedit, abstulit idem.
Semper honos nomenq; dei laudesq; manebunt.
22. Utq; adeo quanquam toties vexatus Iobus
Nunquam laxa dedit rabidæ retinacula linguæ
Nec domino stolidis maledixerat ille labellis.

Chap. II.

PAnditur interea domus omnipotentis olympi
Conciliumq; vocat mundi pater arq; hominum rex
Sydeream in sedem, Satanasq; intervenit audax
Nec metuit sanctæ comitem se adjungere turbæ.
2. Tum pater ætherei graviter sic fatur olympi:
Tu quibus hic tandem veniens te sistis ab oris?
Ille refert, sceleris tanquam haud sibi conscius atri:
Innumeras constante vias errore replebam,
Ingentem celeri solitus pede cingere terram.
3. Tum deus arcanæ cernens penetralia mentis:
Ergone ferventi studio conaris Iobo
Sulte veneniferas odii jactare sagittas,
Qui semper mea jura colit, legesq; verendas,
Qui scelerum genus omne fugit, quem vincere constat
Insignes pietate viros, quoscunq; capaci
Terrarum immensus gremio complectitur orbis?
Ante illum pietas decoraverat aurea, nec jam
Præcipitat dubium transversa per avia gressum:
Sed veri rectiq; colit, servatq; tenorem
Anticuum, nec fata vitum tam tristia mutant
Afflictum, pressumq; gravi sua corda dolore:
Illi etenim variis agitarem ut corda procellis,
Non animum movere meum scelera impia, quorum
Mens pia non maculis fuerat spurcata pudendis,
Non animum movere meum scelera impia; verum
Ut tecum in dubia durum luctamen arena
Exuperans tandem & victricia signa reportans
Victor magnificos ageret post bella triumphos.

Sed

4. Sed neq; jam Satanas operâ ſtudioq; nocendi
Feſſus erat, damnis cumulat damna horrida, luctus
Luctibus inſequitur, miſerumq, dolore dolorem.
Ergo acies iterum renovat rerumq; potentem
Talibus irritat Dominum: ſeſeq; ſuoſq;
Objiciet variis quiſquam, mihe crede, periclis
Dummodo non propriæ ſubeat diſcrimina vitæ.

5. Vulneribus pateat corpus modo: ſic tibi certe
In faciem rabidum rabido vomet ore venenum.

6. Rettulit omnipotens nutu qui cuncta gubernat
En! tibi permitto illius pulcherrima membra
Arbitrio cruciare tuo & transfundere morbos,
Scinde, ſeca, lacera: Siſtet tamen iſta ruenti
Præcipitem tibi meta gradum: ne exſcindito vitam:

7. Hac ſaltem furias ego lege coerceo veſtras.
Ille dei aſpectum fugiens volat ocyor Euro
Atq, hominem ulceribus figit mox undiq; denſis,
Undique, nam talos a vertice plenus ad imos
Totus erat, toto cruciatus corpore morbis,
Morbis, ille quibus miſere exagitatus in horas
Indoluit magis atq, magis, creſcente dolore.

8. Genua labant, trepidæ nequeunt conſiſtere plantæ
Ergo miſer diſcumbit humi, mox fragmine teſtæ
Ulcera dura fricat aliqua relevare laborans,
Ulcera ſanguineo paſſim manantia tabo.

9. Hæc uxor lachrymoſa videns, laxata profanis
Frena dedit furiis, ſtolidiſq; ita vocibus inſit:
Uſque adeo prorſus remanent experſa mentis
Corda tibi, ut cupias animo ſpes fingere vanas,
Eventumq, optare bonum, licet actus iniquis
Caſibus, & dubiis, miniranti ſorte, procellis?

Funde preces: maculas cæcæ lachrymare pudendas
Nequitiæ: * hoc facto: subitam tibi dextera cædem
Acceleret, miseræ spatium citò contrahe vitæ.
10. Ille refert, merita graviter succensus ab ira
† Nunc pro consilio sano tibi debeo grates
Fœmina, tu vestri longe stolidissima sexus
Fœmina. Quid? cum tanta deus mihi dona dedisset
Non etiam expectem genitorem posse minari,
Æquo animo horrifera Patiens fera flabra procellæ
Usq; adeo, quamquam toties vexatus lobus
Non unquam rabidæ laxat retinacula linguæ.
11. Quam primum attonitas hæc fama advenit ad aures
Horrida tres illi sociali fœdere juncti
Antiqui comites Eliphazus gente Temanus,
Et Suchitarum Bildadus origine natus,
Atq; Namathites Zopharus sua linquere tecta,
Et pede pertici patris discedere ab oris
Atq; ita conventi terram petiere feracem,
Hesperiæ diversa plagæ quæ subjacet Euris.
12. Ergo procul comitem simul ac videre jacentem
Ulceribus densis uno tanquam ulcere, toto
Corpore conspersum, ah! quantum distabat ab illo
Qui nuper multis prælatus honoribus ingens
Laude ferebatur, tetigit quoq; vertice cælum;
Quiq, vocabatur patriæ laus maxima terræ,
Et populi tutela sui, quos vixerat inter:
Hunc simul ac videre, comam sibi pulvere spargunt
Et flentes lacerâs traxere a pectore vestes

* Sic Beza locum hunc interpretatur. † Ironia.

13. Cum

13 Cumq; prope accedunt, lachrymantes squalida terræ
Corpora projiciunt. Septem sine murmere noctes
Sederunt totidemq; dies, nec verba loquuntur;
Dulcia vitantes strepitumq; sonumq; loquendi,
Nec cumulent miserum, cupidi relevare, dolorem.

Cap. III.

TAndem ora Iobus in querelas solverat
Dolore longo languidus, nec propriis
Male ominari abhorruit natalibus.
2. Sic ergo vocem tollit ille lugubrem,
Mœstisq; pulsat ætherem ejulatibus.
3. Lux illa pereat qua creatus sum miser:
Nox illa pereat, nuncium qua venerit
Proles in orbem venerit quod mascula.
4. Lux illa nigris sit tenebris obsita,
Rerumq; nulla conditori cura sit,
Gratoq; cunctis lumine haud resplendeat.
5. Imago mortis illam obumbret tetrica,
Densaq; tota nube, lateat obruta.
Illam nigredo reddat horrendam omnibus,
Quicunq; fines ultimos terræ colunt,
Quoscunq, clara percutit sol cuspide.
6. Nox illa nigris sit tenebris nigrior,
Nunquamq, sociis juncta sit posthac suis
In mensiumq; calculum non prodeat
7. Planeq; fiat illa solitaria,
Mœstoq; penitus horreat silentio.
8. Quos torquet angor, atq; lamentabilis

dolor;

Dolor ; fuæq; ignobilis vitæ piget
Sorte m querentes flebilem, atrociſſimis
Hanc exſecrentur exſecrationibus.
9. Ejuſq, quando acceſſerit crepuſculum
Caligo ſtellas univerſas obtegat.
Lucem diurnam expectet uſque languida,
Fallatur autem atq; inde triſtis mœreat.
Nec ejus oculis dulcis auroræ jubar
Appareat nec ſplendeat gratiſſimum.
10. Cur non in illam congeram diras preces,
Quæ matris uteri clauſtra referavit meæ,
Nec me futuris miſeriis ſubtraxerat?
11. Cur non in auras vita noſtra evanuit,
Et in ſepulchro ſum repente conditus
Quando parentis primum ab alvo prodii?
12. Quare papillas blanda nutrix obtulit
Mihi? ſinuq, condidit? vel aeris
Injurioſo ab impetu defenderat
Cunis in ipſis faſciis circumplicans?
13. Nam ſic cubaſſem protinus fæliciter
Exors laboris & doloris auxii,
Conſors quietis, & perennis ocii,
14. Cum regibus, qui regna terræ rexerant
Magnatibuſq;, qui ſepulchrorum ſibi
Struxere moles maximas, ditiſſimas,
Pulchreq; pictas in locis ſylveſtribus:
Quorum leones ſæpe terram permeant,
Quorum volucres ſæpe ramos pervolant,
Sed deſtituti ſunt virorum cœtibus.
15. Aut cum caterva principum potentium
Qui poſſidebant aureis, & æreis,

Angen-

Argenteisq; fulgidas vasis domos
In orbe donec vixerant fœliciter.
16. Aut more fœtus non adhuc qui particeps
Vitalis auræ carpserat lumen, forem.
17. Hic sæva cessat improborum injuria,
Carpunt quietem hic languidi laboribus,
18. Incarcerati hic liberi sunt carcere,
Nec se virorum perriment prementium
Vocem tremendam, & rauca vocis murmura.
19. Plebeia strips hic atque stemma regium
Servusq; herusq, nil habent, quo discrepent.
20. Cur vivit ille, qui procellis turbidi
Vexatur animi, nec quieta littora
A fluctuumq; flaminumq, viribus
Jam spectat, aut spectare sperat postmodo?
21. Qui felle vitam amariorem judicat,
Sed melle mortem dulciorem judicat,
Flavisq; nummis sub solo reconditis
22. Hanc anteponit, qui resultat gaudio
Tumulo reperto, in quo recumbat mortuus?
23. Cur vivit ille, quem Deus doloribus
Circumplicavit undiquaq; tristibus?
24. Mihi profecto vita sola est emori:
Mensa parata, lachrymarum flumina
Mensam antecedunt, luctus & suspiria.
25. Nam quod loco omni, omni verebar tempore,
Quod pertimebam corde trepido palpitans,
Hoc prorsus ipsum contigit mihi & meis.
26. Noctes diesq, me pavor circumstetit,
Nec blandienti spe fovebar: attamen
Ingens dolorum nunc tumultus obruit.

Chap. 4.

Cap. IV.

1. TUnc Eliphazus præcipuus trium
Honore, & ævi tempore maximus,
Has fervidus voces profudit,
Cæci animi latebras recludens.
2. Forsan dolores accumulabimus
Si colloquemur paucula, sed tamen
An justus ullus jure possit
Fræna suæ retinere linguæ?
3. En ipse nutantes animos tuo
Sermone firmasti, & trepidas manus:
4. Multosq; verbis roborasti
Poplite succiduo labantes.
5. At nunc iniquis sors aquilonibus
Movet procellas: hinc tibi pectora
Vexata singultum remittunt,
Et gelidus notat ora pallor.
6. An mentis ergo hæc integra puritas?
Hæc spes vocanda est? hic Domini timor?
An cuncta tandem evanuere et
Cum rapidis abiere ventis?
7. Ab usq; primis omnia sæculis
Exempla tecum collige sedulo:
A stirpe cæsos non videbis
Innocuos, animiq; puros.
8. Quicunq; semen nequitiæ serunt,
Fruges acerbas nequitiæ metunt:

9. Afflatus

9. Afflatus hos magni Tonantis
In cinerem minuit ſolutos.
10. Sic improborum vel ſenio gravis
Etas, vel ipſo in robore perditur:
Sic fœda ſtirps puellulorum
Flagitiis maculoſa fœdis:
11. Qui ſemper atro dente ferociunt,
Qui dira rauco murmure proferunt,
Tanquam leones & leænæ,
Et catuli rabidi leonum.
12. Clam forte acutis auribus imbibi
Paucos ſuſurros nocte ſub algida,
13. Ut membra torpor alligabat
Implacidis relevara curis.
14. Mox terror ingens & penetrat tremor
In oſſa cuncta, & protinus artubus
Horrore tanto diſſolutis
Conſtiterant rigidi capilli.
15. Namq; ante vultus tranſierat meos
Demiſſus ad me flammifer angelus,
Demiſſus, ut ſanctam doceret
Juſtitiam, Domino placentem.
16. Mox ille greſſum ſiſtit, imaginem,
Quandam videbam: non tamen illius
Formam, notabam quæ nequibat
Corporeis oculis notari.
Tandem ille, rupto, pauca, ſilentio,
17. Levi ſuſurrat murmure: num Deo
Se juſtiorem quis putabit
Stirpe hominum fragili creatus?
18. Non ille ſanctis nititur angelis

Quos

Quos ala pennis evehit aureis
Delirio captasq; ridet
Cælituum celebres chorœas.
19. Quales videntur ante oculos Dei,
Qui terram inertem & pulvereas domos
Tenent coloni, & mox vorantur
Vermiculis, avidisq; blattis?
20. Hos Phœbus alto ut surgit ab æquore
Mors raptat atris unguibus, usq; quo
Laboribus sessus diurnis
Currat in hesperium profundum:
Raptosq; nemo respicit omnium
Quos terra gestat, nec nisi subdolis
Unus vel alter forte mutam
Prosequitur lachrymis favillam.
21. O pompa mundi, gloria, vanitas,
Laus, Fama, splendor, magnificentia!
O quam repente ab his volatis
Vos rapidis fugitiva pennis!
Ad regna averni tristia confluunt:
Sanare nullis scilicet artibus
Novere sese, cum propinquat
Mors gravis impatiens medelæ.

Chap. V.

NUnc voce stellas pereute flammeas,
Nunc voce valles percute concavas,
Ut icta vocalis remittat
Aura tibi sonitum loquacem.

n ullus oris orbis in ultimis
c te dolentem commiserabitur?
An turba juſtorum querelis
His faciles adhibebit aures.
2. Vir mentis impos rebus in aſperis
pem ponit omnem & fræna dat impiis
Furoribus, greſſuq; currit
Præcipiti temere in ruinam.
3. Vidi ipſe talem ſæpe ego floridum
rondoſa late brachia pandere
Radice ſultum nil timenti
Horriferæ fremitum procellæ.
idi, ſed alti ut vox tonuit Dei
Etherq; ſævis increpuit minis
Aſtirpe mox vulſus tremendum
Lapſus humi ingeminat fragorem.
4. Proles periclis obvia plurimis
nfauſta late cingitur, Orphanos
Aperta vis graſſata natos
Præſidii viduos laceſſit.
5. Dumos repoſtas inter & arbutos
Meſſes latronum diripiunt manus,
Ædeſq, perfringunt & aurum,
Et nitidos populant lapillos.
6. Non terra curas, non parit aſperos
lvis dolores: gens hominum tamen
7. Ad hæc ferenda eſt nata, tanquam
Alta petunt calidæ favillæ.
8. Fortunâ * ſi me lubrica ſterneret,

* Id eſt, *ſors vel conditio vitæ.*

Deum

Deum rogarem mox prece ſuplice
Deum fatigarem querelis
Uſque meis, miſeroque planctu:
9. Qui mira promit ſigna potentiæ
Quorum profundam nemo voraginem
A ſummo ad imum emetietur,
Nec numero reputata certo
10. Comprendet: amplis qui rigat imbribus
Verſata, duris arva ligonibus:
Ut rideat blande colonis
Fulta ſeges ſtipulis decoris.
11. Qui ſæpe tollit ex humili loco
Preſſos iniquis corda doloribus
Inter togatas aulicorum
Ut ſedeant hilares catervas.
12. Qui callidorum conſilia obruit
Et vana reddit prorſus & irrita
13. Qui fraudulentos jure captos
Fraude ſua ſuper aſtra ridet.
14. Et mentis illis lumine fulgidum
Perfundit atris ſic tenebris diem
Ut ambulans greſſum que firmans,
Cæca ruat chaos in profundum
15. At impotentes munificus trahit
A vi potentum et fraudibus impiis,
16. Ne pauperum ſpes obruatur,
Impietaſve animos reſumat.
17. O ter beatum quem pater optimus
Cura paterna criminis arguens
caſtigat, haud a ſtirpe vulſum
In barathri tenebras relegat.

Fac ergo vanos ne foveas metus
Mærore torpens pectora marcido
Priſcam reducet ſanitatem
Omnipotens tibi rector orbis.
18. Infligit idem vulnera corpori,
Idem repellit vulnera ſedulus
Unaq; morbum ſæpe dextra
Et placidum medicamen adfert.
19. Utcunq; cinctus mille periculis
Dextra, ſiniſtra mille periculis,
Tu turbidæ fruſtra procellæ
Terrifecos trepidabis æſtus.
20. Tellure culta vota colentium
Fallente, nunquam lethifera fame,
Perdere nunquam pertinebis
Horriferi fremitum duelli.
21. Clades, ruina, incendia, vaſtitas
Ventura mentem non quatient tuam:
Tu liber a linguæ flagello
Sub Domini latitabis umbra.
22. Tu vaſtitatem, incendia, prælia
Ridebis, ipſam & lethiferam famem
Nec te ferarum infeſta turba
Prædam avido laniabit ore.
23. Quin bruta tecum fœdera ſancient,
Et ſaxa tecum fœdera ſancient,
Ne vomerem hæc lædant vel illa
Dente terant ſegetum catervas.
24. Ædes beabit candida pax tuas:
Quies penates incolet aureos:
Fauſtosq; ſucceſſus habebis:
Ex animo tibi vota cedent.

25. Semen videbis tam numerabile
Quam nata campis gramina floridis,
Quos rara fœcundat pruina
In liquidas glomerata gemmas.
26. Videſne meſſem ruſticus ut ſuam
Sero recluſum volvat in horreum?
In ultima ſic tu ſenecta
Ad placidum venies ſepulchrum.
27. Hæc olcitanti non ſtudio mihi
Quæſita tandem vera reperta ſunt:
Amplectere erga veritatem
Hanc geminis violenter ulnis.

Cap. VI

AST hunc Iobus talibus mox excipit
Acri dolore percitus:
2. O ſiquis adſit æſtimator candidus
Qui lance juſta penderet
Noſtros dolores altera in trutina locans
Gravidamq; arenam in altera:
3. Quam jure trutinam confiteretur meam
Longe elevare proximam?
Immane pectus degravat pondus meum
Rabidi doloris: hinc mihi
Laſſus fatiſcit ſpiritus, gemitum gravem
Lento trahens a gutture,
Ac vix anhelis graviter obluctans valet
Vox egredi pulmonibus.
4. Rerum creator jactat in me ſpicula
Sævo veneno fervida,

Sævo

Sævo veneno, quod vigorem corporis
animiq; prorſus ebibit.
Et undiquaq; me tremendis obſitum
Circumdedit phalangibus.
5. An voce aſelli conqueruntur rancida
Per prata late florida?
Aut an querelam ſuſcitat famelicam
Taurus boatu languido,
Herboſa late dum pererrat jugera
Et grata tondet gramina;
Aut membra feſſus explicat languentia,
Rivi fluentis ad latus?
6. Ecquem ſaporis penitus expertem cibum
Guſtaveris, niſi hic ſale
Sic condiatur ut novos redeat ſapor
Novamq; gratiam adferat.
Talem videmus eſſe partem candidam,
Flavum tenello tegmine
Ovi implicantem, quam niſi adſperſam ſale
Comeſſe quis non deneget?
7. Sic jam palato cuncta ſordeſcunt meo
Sapore caſſo, ſcilicet
Me morbus ulcerum hinc & hinc ſcatentium
Fœtore ſuffocat gravi.
Quæ fæditatis ne manus quidquam auferat
Quondam abnuebam tangere.
8. O ſi benignus vota concedat deus!
Nec aure ſurda reſpuat!
9. O morte ſubito perdat! O dextram exerens
Vitam enecet miſerrimam:
Vitam uſq; duris obrutam moleſtiis!

10. Namq; aſpero ſic ſuaviter
Metas dolori poneret: ſic arduas
Evincerem moleſtias.
Ne parcat animam ſegregare a corpore:
Nam ſegregata a corpore,
Volabit altum in ætherem. Quid? quod meis
Sermonibuſq; & moribus
Divina populis omnibus myſteria
Legeſq; ſanctus prodidi.
11. Quæ roboris mi ſtulta confidentia
Adblandiendo ſuadeat
Optare vitam longiorem? quæ mihi
Mentem incitet veſania
Sperare tanta poſt malorum flumina
Ævum beatum degere?
12. An me creavit ferreum, rerum parens
Aut ſaxeum, tot languidi
Perferre morbos corporiſq; & turbidos
Animi dolores anxii?
13. An ſpes opis vel ulla jam reſtat mihi?
Aut arte docta ab anxiis
Fœliciter me ſubtraham doloribus,
Priſcum reducens gaudium.
14. Adverſa cum ſors intonat, fraternitas
Fratrem levare fratribus
Sævis doloris innatantem fluctibus
Suaderet atq; impelleret:
At cæteris vappa iſte cum balathronibus,
Dei timorem negligit.
15. Vicini, amici, & quos mihi firmiſſimis
Neceſſitudo vinculis

junxit

Junxit, relinquunt deſtitutum ab omnibus
Rebus laborantem in malis.
Cunctorum in auras avolat favor leves
Torrentis inſtar fluminis,
Torrentis, atro bruma quem ſtringit gelu,
Nives ſuperfuſæ tegunt:
17. At cum teporem ſol reducit aureus
Æſtu rigorem temperans:
18. Repente rivos in liquentes ſolvitur.
Hi varia tranſcurrunt loca
Late nec ullis finibus coerciti
Altum ſonanti murmure.
Diſperſa donec hinc & illinc agmina
Spectantium oculos fugerint.
19. Ad hos Temani principes olim & ſimul
Lectis Sabæi copiis
Labore & æſtu languidi greſſum trahunt,
Pedeſq; feſſos incitant,
Laborioſas ampla ſpes levat vias.
20. Optata ventum eſt ad loca,
Quærunt laboris præmium, liquidas aquas
Sitim levare torridam;
Hinc inde quærunt, nec reperiunt uſpiam:
Rediere ſanguinario
Rubore vultus denotante conſcios
Laboris haudquaquam utilis.
21 Sic noſtra veſtri ſpes favoris credula
Dilapſa prorſum eſt in nihil
Dum nunc videtis perfidi caput meum
Rapidis procellis obrutum.

Cor palpitatis, ora pallor inficit
Et alligat ſenſus ſtupor
22. Num vos rogavi voce lamentabili?
Aut ora ſolvi talibus:
O! Arduis afferte opem periculis,
Et me laboris anxii
Onere levatum liberate arctiſſimis
Queis implicor jam anguſtiis.
O vos amici damna ſortis aſperæ
Lenite & amiſſas opes
Gazaſq; larga porrigentes munera
Meas mihi reducite!
23. Nam nunc feroci deprimit me dextera
Dira impotentum audacia
24. Quis noſter ergo nunc ſit error edoce
mox fræna pertinaciæ
Addam: ſeverum haud veritatis vindicem
Recte monentem reſpuam.
25. Quantum decoris ponderiſq; & gratiæ
Aptis adhæret vocibus!
Sed nil leporis verba comitatur tua
Nullum ſalis veſtigium.
26. Cur aſperis me vocibus laceſſitis
Effutientem inania
Dum nunc minacem dirigit mors cuſpidem?
Namq; hinc mea verba tranſvolant
Auræ volucris inſtar abſq; pondere,
Magno licet cum murmure.
27. En! vos amico incogitanti conditis
Præceps, lacunam, ut irruam.

Pupillum & inopem frangitis conviciis
Animumq; turbidum angitis.
Et ſiqua nobis ſpes ſuſperſit funditus
Subita ruina ſternitis.
28. Huc mentis aciem intendite; & videbitis
Num lingua falſum effutiat.
29. Mutate mentem, opinionem vertite
Nam verba vera diximus.
Mutate mentem, damna perpeſſi aſpera
Juſtas querelas fudimus.
30. An ſum locutus impia? an prudentiæ
Me plane inanem creditis?
Adeoq; ſenſu deſtitutum, ut non queam.
Fandum & nefandum cernere.

Cap. VII.

NOnne præſcripſit Dominus fugacis
Terminos vitæ? poſuitq; metas,
Quas valet nemo ſuperare vaſtæ
incola terræ?
Nonne conductos imitamur ære
Servulos, omnes, ubi vel recenti
Mane ſol profert caput, aut recondit
veſpere nigro?
2. Servus obſcuras tenebras anhelat
Noctis, ut merces veniat laborum,
Utq; tranquillum requieta carpant
membra ſoporem.
3. Sic ego mortem cupio, dolores
Quæ mihi mæſtos levet, & labores

Finiat longos, rapiatq; in alti
culmina cœli:
4. Nam rotus fessi ut Pyroentis æquor
Lavit, in stratis requietis expers
Deprecor noctem, roseamq; lucem
Sæpe reposco.
Nam meos artus agitatus omnes
Usq; constanti crucior tenore,
Donec auroræ jubar antevertat
Lucifer almæ.
5. Obsidet carnem fera turba nostram
Vermium; glebis cutis obvoluta
Pulveris, cunctos propius tuentum
terret ocellos.
6. Blanda fors quovis radio avolavit
Ocyor densam peragrante telam.
Illa nec jam sunt mihi post priorem
gaudia vitam.
7. Ah! potens rerum genitor, memento
Flabra gens nostra est animæ fugacis,
Quæ pigræ nobis vegetat, movetq;
Pondera molis.
Illa cum fugit tenues in auras
Nil fumus præter gelidum cadaver,
Putridis escam gregibus futuram
vermiculorum.
8. Nullus in mundo faciem videbit
Posthea (nec tu deus ipse) nostram,
Mors ut obscuro moribunda membra
condidit antro.

9. Na

9. Nam velut nubes, modo quæ tegebat
Solis aurati radios decorus
Prorsus in fumos cito dissoluta
transit inanes:
Unicus finis manet, una vitæ
Meta mundanos sequitur colonos
Scilicet cæcis tenebrosa condent
antra cavernis.
10. Hic jacent longis tenebris sepulti,
Nec domum rursus veterem subire
Fas; nec antiquam gelido sub antro
ducere vitam.
11. Ergo nec justas reprimam querelas,
Quas miser fundo lachrymis profusis:
Certa nec nostris adhibebo cautus
fræna labellis.
12. Tune me tantum, pater alme, finxti
Quantus est pontus? tumidive ponti
Monstra, tam duris clypeata squamis
grandia cete?
Sin minus, quare, pater, actiones
Perspicis cunctas oculo sagaci?
Nec tibi quicquid male perpetravi
transit inultum?
13. Atra nox furvis simulatq; pennis
Induens cœli faciem sereni,
Obruit gentes sub utroq; mundi
axe jacentes:
Lectulus curas relevabit, inquam,
Lectulus dulcem referet soporem,
Et mihi blanda requie dolores
leniet ægres.

14. At mihi, ſomno redeunte, mentem
Territant diris ſimulacra formis :
Atq; monſtroſis animum figuris
Somnia vexant.
15. Ah ! piget vitæ miſerum fugacis
Ah ! magis nobis reputo beatos,
Quos tegit ſaxum gelidæ repoſtos
viſcere terræ.
16. Non enim vivus remanebo ſemper :
Tempus annorum ſubito meorum
Tranſvolans levem zephyrum citatis
deſerit alis
17. Quantula eſt noſtræ ſobolis propago,
Hanc ut illuſtri jubeas honore
Splendidam, claræ radiis decoris
fulgere famæ?
18. Quantula eſt noſtræ ſobolis propago,
Hanc ut expendas trutina ſevera
Indies, juſtis ſcelerata penſans
crimina pœnis ?
19. Hinc precor paulum removeto greſſum :
Ore concedas ſpatium quietis,
Donec arentem libero ſalivam
guttere ſicco.
20. Sum reus : verum tibi quid rependam,
Gentis humanæ venerande cuſtos ?
Cur mihi ſemper miſero ſagittas :
dirigis atras ?
Dirigis ſævas odii ſagittas.
ɔſe ſum pondus mihi non ferendum,
)um fero tantos animo doleres
corpore morbos.

21. Cur mihi nunquam ſceleris tenaces
Abluis ſordes? oculiſq; culpæ
Semper intentis facies oberrat
fœda vetuſtæ?
Mox enim nigri tenebris ſepulchri
Obrutus, longum capiam ſoporem.
Me ſuperfuſæ tumulus recondet
ater arenæ.
Ipſe me fato, pater alme, functum
Quæreres fruſtra: fugitiva nunquam
Umbra poſt mortem gelidos redibit
rurſus in artus.

Cap. VIII.

JAm, donec reliqui tacent, Iobum
Statim talibus excipit furentem
Bildadus, parili furore ſævus.
2. Tandem deſine, deſine impudenter
Vanæ murmura jactitare linguæ
Tandem reprime verba, quæ rapaci
Euro ter citius volant, in alto
Qui vexat rapidis rates procellis
Ja lans undivagas per æquor alas?
3. An, qui legibus adminiſtrat orbem,
Leges ſperneret, aut an æquitatem
Ipſe everteret æquitatis auctor?
4. Si proles ſcelus horridum patravit,
Et pœnas ſceleri reportat æquas:
5. Tu tamen Domino manus ſupinas
Tollens ſupplicibus precare verbis:

6. Nil

6. Nil facti tibi conscius nefandi
Hoc si feceris, ille ceu sopore
Excusso, stabilem tibi salutem
Præstans, incolumes beabit ædes.
7. Et sors principio favens in ipso
Ridebit tibi termino senectæ
Vultu blandior elegantiorq;.
8. Quin patrum studio sagace cunctas
Ætates animo tuo revolvas.
9. Nam nos nil bene possumus notare,
Hesterna modo luce procreati:
Vita umbratilis est in orbe nostra.
10. An non sæcula, te priora, planis
Te verum poterunt docere verbis?
11. An non in media virens palude
Juncus crescit, & inde sustinetur?
An non & mediis virens in undis
Vimen crescit & inde sustinetur?
12. Non semper tamen inde sustinetur.
Quid? quod in media virens juventa
Quavis ocyus arefiet herba.
13. Tales sunt quibus excidit supremi
Regis mentio mentibus profanis:
Qui coram Domini colunt probantq;
Sed secum veneranda jussa rident.
14. Horum spes veluti securis ictu
Postquam trajicitur, cadit cupressus
Horrendo quatiens humum sonore,
Plane a stirpe recisa decidet mox.
Horum spes domus est aranearum
15. Hac, dum permanet, in domo jacentes

ponent corpora molliter, ſed illa
labetur ſubito repente caſu:
Hanc binis humeris domum labantem
Tentabunt ſtabilire ſed repente
Convulſa horrificam trahet ruinam.
16. Auratæ facis igne procreati
Tangent ſydera vertice, & per hortum
Pandent brachia frondibus decora.
17. Radices quoq; firmiter locatæ,
Spectabunt lapides procul latentes
In terra medio ſinu profundæ.
18. Divini tamen ut ſonat furoris
Procella horrida, ſtirpitus revulſi
Nullis poſt oculis videntur unquam.
Et qui tam bene floridos videbant
Viſos fortiter eſſe pernegabunt.
19. Hanc ſpem ſcilicet eſſe conſtat horum
Cunctorum quibus excidit ſupremi
Regis mentio mentibus profanis:
Qui coram Domini colunt, probantq;
Sed ſecum veneranda juſſa rident.
Horum divitias, opes, honores
Exurgens herus alter occupabit.
20. Ecce hæc, ſecula quæ priora monſtrant
Curas omnipotens videt ſuorum:
Sed ſe conſiliis negat nefandis.
21. Tu noſtras viliganter ergo voces
Obſerva: tibi rector orbis æquus
Tanto pectora gaudio replebit,
Tanto ut non valeas tenere linguam
Quin riſu ferias polum ſonoro,

Quin

Quin plausu ferias polum canoro.
22. Et quisquis tibi parturit dolorem
Spargetur subito rubore vultum.
Hostilesq; domos polo minantes,
Lapsas adspicies, solo jacentes.

Cap. IX.

IObus ergo quæ comes inclytus
Recte monebat plurima comprobat:
Sed stat querelis atq; tenaciter
Causam tuetur, (nil titubans) suam.
2. Certe ista nostris splendida veritas
Clarum refundit luminibus jubar:
Verum Tonantis judicis æquitas
Horrore mentem concutit anxiam
3. Quis ad tribunal judicis illius
Se sistet omni crimine liberum?
Qua fronte, quamvis millia millium
Objecta illi, deneget unicum?
4. Pollet potentis robore dexteræ,
Pollet sagacis mentis acumine:
Quis, ejus armis qui caput obtulit,
Pulchra refulget clarus adorea?
Quis ejus iram provocat igneam
Et pace blanda perfruitur tamen?
Vitamq; grato degit in ocio?
Et vota faustum ducit ad exitum?
5. Ad cujus iram robora montium
Convulsa pronam præcipitant fugam:
Rupesq; vastæ funditus obrutæ

i fræna laxat quando furoribus.
6. Ad cujus iram protinus undiq;
onfixa firmis terra repagulis,
oncuſſa motu terrifico tremit,
remenſq; cunctos territat incolas.
ui lege certa nocte ſub algida
hœbi coercet lumina ſplendidi:
7. Qui luce verſa rurſus amabili
etat minores fulgere lampades.
8. Illius altis undiq; brachiis
anſis ab Euris heſperium ad latus
hœbi latebras fornice concavo
onvexa cœli regia panditur.
onti profundo in gurgite, qui ſuo
luxu & refluxu perpetuo ſolet
ate perennes volvere vortices
tat, nec pes undis tingitur arduis,
9. Arcturon alto fixit in æthere
ui prata largis irrigat imbribus
atura mittens flumina, quæ ſeges
urata ficcis faucibus imbibit.
rionemq; qui nitet aureo
ellata cinctus pectora balteo
ui ſtagna velans marmore vitreo
mponit undis fræna rapacibus.
c mitiores Pleiadum greges
uæ dura campi jugera frigidi
ernis reſolvunt imbribus & plagam
uſtri tepentem cum cane torrido.
10. Oſtendit oris orbis in ultimis
upenda veſtæ ſigna potentiæ,

Quæ verba vincunt omnia, quæ ſuo
Splendore mentis lumina nubilant.
11. Hac ecce greſſum dirigit ambulans
Hac ille tranſit ſpiritus igneus.
Mortalium ſed grex hominum tamen
Nec cernimus, nec cernere poſſumus.
12. Aufert beatæ pignora conjugis,
Aufert laboris præmia ſeduli,
Aufert honoris nomina ſplendidi
Et deſtitutos undiq; deſerit,
At iſta donec vi Dominus ſua
Paſſim per urbes regnaq; perpetrat,
Quis increpabit talibus: heus! rotam
Sævi furoris ſiſte volubilem?
13. Fruſtra dolores jam comes inclytus
Sedare, fruſtra nititur anxiam
Levare ſortem rex hominum deus
Si fræna laxat quando furoribus.
14. Egone ſtultus, debilis, impotens
In jus vocabo juſtitiam dei?
Ac dira linguæ toxica garrulæ
In aſtra cœli turgidus evomam?
15. Si ſanctitatis forſan opinio
Me blanda tollat, num rabies tamen
Propellet uſq; huc, criminis ut reus
Ipſum notarem crimine judicem?
Quin thure ſacris impoſito focis
Taurumq; juxta altaria dividens
Illam rogarem mox prece ſupplice
Fluente noſtras imbre ſuper genas.
16. Si ſupplicanti præbuerat mihi

Aur

Aures benignas, dum mihi carbasa
Distenderat fors flamine prospero
Hanc rem esse fictam prorsus imaginor.
17. Nam nunc severæ justitiæ licet
Et puritatis sim mihi conscius
Fractum procellis contudit asperis
Densoq; totum vulnere sauciat.
18. Duroq; sic me pondere deprimit
Urgetq; pressum ut non valeam miser
Ex corde mœstos turbido anhelitus
Haurire, nedum verba profundere.
19. Si fata vellem tristia vincere,
Quisnam repugnet viribus illius?
Si judicari, quis Domino ac Deo
In jus eundi præstituat diem?
20. Si sanctitatem non sibi consonis
Et puritatem jactito vocibus
Mox ipsa dira inflata superbia
Me lingua mendax jure coarguet.
21. Quamvis beato sanctior angelo,
Quamvis beato purior angelo
Vixissem in orbe, vivere longius
Sperare nulla insomnia cogerent.
22. Declamat ipsum hoc experientia
Ex anteactis eruta sæculis:
Ad busta semper morte pari probos
Rector severus raptat & improbos,
23. Belloq; peste, & lethifera fame
Gentem piorum depopulantibus
Curas suorum negligit anxias,
Nec hos periclis tristibus eximit.

Quæ verba vincunt omnia, quæ ſuo
Splendore mentis lumina nubilant.
11. Hac ecce greſſum dirigit ambulans
Hac ille tranſit ſpiritus igneus.
Mortalium ſed grex hominum tamen
Nec cernimus, nec cernere poſſumus.
12. Aufert beatæ pignora conjugis,
Aufert laboris præmia ſeduli,
Aufert honoris nomina ſplendidi
Et deſtitutos undiq; deſerit,
At iſta donec vi Dominus ſua
Paſſim per urbes regnaq; perpetrat,
Quis increpabit talibus: heus! rotam
Sævi furoris ſiſte volubilem?
13. Fruſtra dolores jam comes inclytus
Sedare, fruſtra nititur anxiam
Levare ſortem rex hominum deus
Si fræna laxat quando furoribus.
14. Egone ſtultus, debilis, impotens
In jus vocabo juſtitiam dei?
Ac dira linguæ toxica garrulæ
In aſtra cœli turgidus evomam?
15. Si ſanctitatis forſan opinio
Me blanda tollat, num rabies tamen
Propellet uſq; huc, criminis ut reus
Ipſum notarem crimine judicem?
Quin thure ſacris impoſito focis
Taurumq; juxta altaria dividens
Illam rogarem mox prece ſupplice
Fluente noſtras imbre ſuper genas.
16. Si ſupplicanti præbuerat mihi

Aure

Aures benignas, dum mihi carbasa
Distenderat fors flamine prospero
Hanc rem esse fictam prorsus imaginor.
17. Nam nunc severæ justitiæ licet
Et puritatis sim mihi conscius
Fractum procellis contudit asperis
Densoq; totum vulnere sauciat.
18. Duroq; sic me pondere deprimit
Urgetq; pressum ut non valeam miser
Ex corde mœstos turbido anhelitus
Haurire, nedum verba profundere.
19. Si fata vellem tristia vincere,
Quisnam repugnet viribus illius?
Si judicari, quis Domino ac Deo
In jus eundi præstituat diem?
20. Si sanctitatem non sibi consonis
Et puritatem jactito vocibus
Mox ipsa dira inflata superbia
Me lingua mendax jure coarguet.
21. Quamvis beato sanctior angelo,
Quamvis beato purior angelo
Vixissem in orbe, vivere longius
Sperare nulla insomnia cogerent.
22. Declamat ipsum hoc experientia
Ex anteactis eruta sæculis:
Ad busta semper morte pari probos
Rector severus raptat & improbos,
23. Belloq; peste, & lethifera fame
Gentem piorum depopulantibus
Curas suorum negligit anxias,
Nec hos periclis tristibus eximit.

24. Et regna mundi regibus impiis
Regenda tradit, tradita protegit,
Secura firmans præsidio suo.
Sin ille non hæc, da, precor, alterum.
25. En usq; puram flagitiis manum
Quamvis tenebam, fors volucris mihi
Fugit citatis curribus ocyor,
Diesq; fausti præteriere jam
26. Prænavigarunt veliferas rates
Vento tumentes lintea prospero,
Et avolarunt accipitre ocyus
Qui prædæ avaris unguibus imminet.
27. Quod si relictis ergo doloribus
Gaudere toto pectore cœperim?
Quod si querelis jam positis meis
Lætis ferirem Sydera vocibus?
28. Formido, ne me Cœlituum Pater
Qui frænat æquis omnia legibus,
Stultis foventem pectora gaudiis
Mox duplicatis cladibus obruat.
29. Si mente tota & corpore criminum
Contaminatus sordibus impleor,
Cur ergo vanis ipse laborbius
Me lasso noctes semper & indies?
30. O juste rerum rector, & arbiter,
Si me lavem undis usq; nivalibus,
Ornemq; cura non sine sedula
Candore palmas marmoreo meas.
31. Tu me profundo justitiæ tuæ
Mersum barathro mox ita tingeres
Ut ipsa posset palla viderier

Corpus vereri tangere putridum.
32. Interq; noſtras nemo ſupervenit
Cauſas ſeveri examinis arbiter.
Utramq; penſas qui trutina pari
Nos turbulentis litibus eximat.
Homunculorum O arbiteroptime
Inſania tu ſubſellia deſpicis
Hic me ergo tecum ſiſtere neutiquam
Fas: id clientum diſparitas vetat.
33. Interq; noſtram nemo ſupervenit
Litem benignus qui dirimat fide
Juſſor, deumq; conciet viro,
Utrumq; prendens pacifica manu.
34. O tolle duram, Rex bone, dexteram
Me deprimentum ſupplicio gravi
Exolve curis pectora turbidis;
Horrore mentem nec crucia meam.
35. Sic alloquar te: ſic vacuus metu
Sermone tecum plurima differam.
Sed vota vana, hæc: non ita fors favet,
Non ſic benignis vultibus aſpicit.

Chap. X.

NUnc mors an dubitas ſtamina ſcindere
Vitæ continuis fluctibus obrutæ?
Nunc lingua an dubitas murmure lugubri
Implere & miſeris æthera queſtibus?
2. Rerum ſancte parens, cœtibus impiis
Tu nunquam famulum connumera tuum.
Monſtra, quæ ratio eſt, quod mihi litiges:

Und-
Ceu

24. Et regna mundi regibus impiis
Regenda tradit, tradita protegit,
Secura firmans præsidio suo.
Sin ille non hæc, da, precor, alterum.
25. En usq; puram flagitiis manum
Quamvis tenebam, fors volucris mihi
Fugit citatis curribus ocyor,
Diesq; fausti præteriere jam
26. Prænavigarunt veliferas rates
Vento tumentes lintea prospero,
Et avolarunt accipitre ocyus
Qui prædæ avaris unguibus imminet.
27. Quod si relictis ergo doloribus
Gaudere toto pectore cœperim?
Quod si querelis jam positis meis
Lætis ferirem Sydera vocibus?
28. Formido, ne me Cœlituum Pater
Qui frænat æquis omnia legibus,
Stultis foventem pectora gaudiis
Mox duplicatis cladibus obruat.
29. Si mente tota & corpore criminum
Contaminatus sordibus impleor,
Cur ergo vanis ipse laborbius
Me lasso noctes semper & indies?
30. O juste rerum rector, & arbiter,
Si me lavem undis usq; nivalibus,
Ornemq; cura non sine sedula
Candore palmas marmoreo meas.
31. Tu me profundo justitiæ tuæ
Mersum barathro mox ita tingeres
Ut ipsa posset palla viderier

co

Corpus vereri tangere putridum.
32. Interq; noſtras nemo ſupervenit
Cauſas ſeveri examinis arbiter.
Utramq; penſas qui trutina pari
Nos turbulentis litibus eximat.
Homunculorum O arbiteroptime
Inſania tu ſubſellia deſpicis
Hic me ergo tecum ſiſtere neutiquam
Fas: id clientum diſparitas vetat.
33. Interq; noſtram nemo ſupervenit
Litem benignus qui dirimat fide
Juſſor, deumq; concilet viro,
Utrumq; prendens pacifica manu.
34. O tolle duram, Rex bone, dexteram
Me deprimentum ſupplicio gravi
Exolve curis pectora turbidis;
Horrore mentem nec crucia meam.
35. Sic alloquar te: ſic vacuus metu
Sermone tecum plurima differam.
Sed vota vana, hæc: non ita ſors favet,
Non ſic benignis vultibus aſpicit.

Chap. X.

NUnc mors an dubitas ſtamina ſcindere
Vitæ continuis fluctibus obrutæ?
Nunc lingua an dubitas murmure lugubri
Implere & miſeris æthera queſtibus?
2. Rerum ſancte parens, cœtibus impiis
Tu nunquam famulum connumera tuum.
Monſtra, quæ ratio eſt, quod mihi litiges:

Unde hæc ira ſuam traxit originem?
3. Cur tu nequitiæ viribus improbæ
Sanctorem ſobolem nunc ſinis opprimi?
Cur tu nunc famulum negligis anxium
Qui ſemper ſtudio te ſequitur pio?
Sed qui ſub tacito pectore concoquunt
Et concocta patrant facta nefaria,
Horum cœpta, licet principio aſpero,
Succeſſu recreas omnia proſpero?
4. Num tu corporeo ſpiritus igneus
Sicut gens hominum lumine reſpicis?
5. Num certos tibi dant ſæcula terminos,
Ævi perbrevibus clauſa recurſibus?
6. Ergo juſte deus deſine, deſine
Errores oculis cernere lynceis.
7. Nunquam ſum ſceleris (quod neq; te latet)
Horrendi illecebris captus inanibus
Sed nec ſancta fides nec pietas tamen
Curarum agminibus ſubtrahit obvium.
8. Per te, ſumme opifex corporis undiq;
Ficta eſt dædalea machina dextera,
Tu perdis tamen & luctibus aſperis
Luctus adjiciens acceleras necem.
9. O nunquam ex animo decidat hoc tuo
Quod me de luteo pulvere finxeris.
Et vis, (nec dubito,) more parentium
Me rurſum in luteum ſolvere pulverem.
10. En! tanquam in calathum lac ubi ſunditur
In maternum uterum me modo fuderas
Illic me aſſiduis ſic manibus premens
Ac fingens, mulier ruſtica uti ſolet

Com-

Compreſſum manibus fingere caſeum.
11. Me carnis tenero tegmine, me cutis
Posthac indueras, undiq; fulciens
Me tuleris validis oſſium et artuum
Compagem reliquam quæ mihi ſuſtinent,
Ne casu ſubito machina coruat.
12. His factis, animam protinus igneam
Inflaſti calidis corporis artubus
Hanc donis variis accumulaveras,
Hanc ſæva procul a morte reduxeras,
13. Sed tandum rapidis me æstibus obrui
Curarum, innumeris atque doloribus,
Tecum hæc mens latuit ſub tacito ſinu,
In cœcis animi clauſa receſſibus.
14 Si quicquam ſceleris perpetro, ſi malis
Aurem conſiliis præbeo, ſi pedem
A recto dubium tramite diſtraho,
Tu me mox ſequeris vindice dextera
15. Sed nec ſi pietas, ſpes, amor, & fides,
Et candor maculis purus ab omnibus
Stellato decorent me diademate,
Deluſus ſtolida ſpe mala perferam.
Errorum uſq, adeo cimmerium chaos
Offuſum tenebris me tegit horridis:
Nec certa datur inſiſtere ſemita,
Nec plantas ſtabili ponere tramite.
O clemens genitor, nunc ope ſubleva
Afflictum, & placidus reſpice ſervulum:
En! pæne innumeris fluctibus obruor
16. Et curæ accumulant ſe magis indies.
Me vindex laceras prævalida manu

Ceu sævis leo prædam unguibus involans:
Mirisq; exagitas prætrepidum modis
Prodens mirificæ signa potentiæ.
17. Addis lethifero vulnera vulneri
Et semper iuriis tristis es asperis.
Meq; exosa bonis mentibus horrida
Clangoris quatiunt murmura bellici.
18. Ah! matris tumido cur utero ex meæ
Infans prodieram? proh! pater optime
Cur non nulli hominum ex semine cognitus
In ventos tenues protinus iveram?
Cum primum genitrix ubera præbuit
Infantem placido susscipiens sinu
Involvens calidis corpora fascis?
19. Hæc, si contigerat, sors foret æquior:
Nam sic visceribus matris ab intimis
Egressus tumuli pulvere conderer;
Et si lætitiæ non fieret capax
Mens curis fieret libra tristibus.
20. An non nostra cito clepsydra labitur?
Parce ergo genitor sparce, mihi brevem
Nunc saltem requiem da precor antequam
21. Me fatum trahat ad regna nigrantia
Umbris & tenebris obsita nubilis,
22. Umbris & tenebris quæ roseum diem
Si vellet radios spargere lucidos,
Pennis obruerent undiq; luridis.

Chap. XI.

MOx illum Zopharus furens adortus
Iras ponere, lugubreſq; queſtus
Suadet, nec veterem ſequi tenorem,
Sed vitæ melioris inſtitutum.
2. Annon copia verbulorum inanis
Refellenda videtur eſſe vobis?
An qui plurima garrulus loquetur
Fædi criminis arguetur inſons?
3. An linguam tibi nullus obſerabit
Qui mendacia fingis ore falſo
Nec tibi ſalibus jocanti ineptis
Tingit purpureo rubore malas.
4. Tu dixti, modo, ſemita ſolebam
In recta ſtabiles locare plantas.
Noſtra ſanguine pura mens manuſq eſt,
Nec vixi ſceleris patronus atri.
5. O ſi jam deus, arbiter ſeverus
Mox linguæ retinaculum reſolvat!
6. O ſi jam tibi pendat ille ſacrum
Oraculum ſapientiæ profundæ!
Non tibi nimios, (ſcies) dolores
Infligi pater orbis exigebat:
Pœnas te invenies pati minores
Ingens quam tua culpa commerebat.
7. An magnum potes aſſequi tonantem
Qui ſceptrum in ſolio quatit tremendo
Stellarum globulis nitente claris.
An mens impia, vana, Stulta, fallax

Divinæ, ſapientiæ, æquitatis
Amplæ, juſtitiæ, potentiæq;
Immenſum penetrabit in profundum ?
8. Furſan Sydera celſa permeabis
Et Cœlo caput inſeres, ſed illum,
Qui Cœlum regit, arduaſq; ſtellas
An ſummum attigeris ? vel in profundæ
Si fundum penetraveris gehennæ,
Divini tibi pervenire faſ eſt
Ad plantam pedis ? ingenive curto
Metiri modulo tui valebis
Immenſam domini perennitatem.
9. Longinquam deitas beata terram
Et latum mare terminat : ſed ipſa
Nullis undiq; terminata metis.
10. Seu quem fors rabidis premat procellis
Seu blanda leve murmuret ſuſurro,
Quis mundi prohibere conditorem
Mortali generatus a parente
Audebit rabidas tnmens in iras ?
11 Humanæ ſobolis probe tenorem
Callet vanaq; cogitata mentis
Cernit lumine cuncta perſpicaci :
Non ergo ſceleris redibit ultor ?
12. Humanæ ſobolis ſibi propago
Prudens, & ſapiens capit videri,
Quamvis progeneratur illa ſtulti
Onagri ratione naſciturq,
Onagri, arboreas colentis umbras
Qui per prata protervitate læta
Inſultans varias agit choreas.

13. Ergo

13. Ergo criminis, ergo cordis aulam
Expurga maculisq; sordibusq;
Attollens domino manus supinas
14. Et facti male pœnitens rubentem
Ingresso roseo colore vultum
Horrendam scelerum omnium catervam
Hinc hinc ad stygias remitte lymphas.
15. Sic tolles faciem deo serenam,
Turpitudine, labe, sorde puram.
Sic firmus remanebis, atq; constans,
Ab omni vacuus timore prorsus:
16. Prorsus immemor omnium dolorum
Qui abscurrent subito repente; lapsu
In morem fluvii imbribus creati
Currentis violentia feroci.
17. Sic & sors placido reversa vultu
Auroræ radiabit instar almæ
Quando purpureas recens habenas
Quassans æquore surgit ex eoo
Fulgens clarior usq; clariorq;
Dum Phœbi mediam tenentis arcem
Stellati ætheris aureumq; culmen
Exæquet radius nitore claros,
Curarum nebulis procul fugatis.
18. Sic te candida puritas fidesq;
Securum statuent periculorum.
Sic ædes simul exstrues decoras,
Exstructasq: habitabis, & quietem
Carpes undiq, tutus ipse tutam.
19 Et nox ut tenebris opaca cæcis
Terras & mare condidit, polumq;

Ergo

Tu

Tu mox in placido toro recumbes.
Non maris neq; martis æſtuoſi,
Non flammæ neq; flaminis procellæ
Abrumpent tibi turbidum ſoporem.
Quin longa quoq; purpura decorum
Te faſces reverenter antecedent.
Turba te miſerabilis clientum
Expoſcent facilem ſibi patronum.
20 ſed qui nequitiam ſequuntur atram,
Hos triſtis manet exitus, nec unquam
Pœnas effugient ſatis ſeveras.
Horum ſpes velut umbra mortuorum
Dilapſa in tenues abibit auras.

Cap. XII.

QUeſtibus hinc variis aditum patefecit Iobus,
Singultu medios impediente ſonos:
2. Scilicet in veſtro ſapientia ſola cerebro
Permanet & ſolium collocat illa ſuum:
Veſtraq; cum tumulo condentur membra ſub alto,
Ipſa quoq; in tumulum lapſa repente cadet.
3. Ergone concedam laudes ego jure priores
Doctrina, ingenio, cognitione, fide?
Omnia quæ vobis adeo admiranda videntur,
Magnificis adeo concelebrata ſonis,
Ecquis in immenſo non hæc ſciat omnia mundo,
Cuicunq, humanæ mentis acumen ineſt?
4. En! ego qui mœſtas tollens ad ſydera palmas
Implоro æthereum ſupplice voce deum:

uiq; meam vitiis mentemq; manumq; pudendis
Abſtineo noctes abſtineoq; dies;
n! miſer oblitis jaceo deſertus amicis
Opprobium ſociis ludibriumq; meis.
5. Scilicet ut lampas tenebroſo in tempore noctis
Non oculis grata eſt lumine caſſa tuis,
ic mihi cum tenebris lucem ſors obruit atris
Me miſerum comites deſeruere mei.
Qui ſtruit inſidias dubiarum ambage viarum,
Incautos fabida dilaceratq; manu. (dit,
6. Qui ſcelerum genus omne fovet, gremioq; recon-
Contemnens magni juſſa verenda Dei;
llorum anxiferis domus undiq; libera curis.
Floret divitiis facta ſuperba ſuis.
7. Quin age pennigeram ſtultiſſime conſule turbam,
Conſule terribiles ungue rigente feras:
8. Conſule fœcundam quæ parturit omnia terram,
Quiq; ſub æquoreis piſcis abundat aquis.
9, Cuncta fidem faciunt, nunquam ſine lege Tonantis
Fortunæ ancipitem ſe variare rotam,
10. Cujus ab arbitrio vivit moriturq; ſupremo
Gens hominum, & quicquid terra velunda creat.
11. Nonne cibos ſapidum diſtinguit rite palatum?
Nonne probat varios auris acuta ſonos?
12. Vos quia jam niveos imitantur tempora cygnos
judicio reliquos exuperare decet.
13 Robore, conſilioq; valet Regnator Olympi,
Cunctaq; ad arbitrium dirigit ille ſuum.
14. Diruit, ædificat loca diruta, claudit ahenis,
Exolvit libitu carceribuſq; ſuo.

15. Æquo-

15. Æquora limitibus modo continet, & modo rurſ
Tota latet vitreis abdita terra vadis
16. Robore conſilioq; valet Regnator Olympi
Fraus illi pariter ſimplicitaſq; patet
17. Gentibus externis jubet inſervire potentes,
Duraq; purpuream jura ſubire togam.
18 Carceris exemptis iterum ſqualore tyrannis
Tradit magnifica Sceptra tenere manu:
19. Atq; iterum quocunq; libet ſibi tempore, magn
Regibus auratum dejicit ille thronum.
20. Cum libet argutæ periit facundia linguæ
Nulla patrocinio fit bona cauſa bono.
Cum libet extremæ periit ſapientia vitæ
Orbaq; judicio eſt ipſa ſenecta ſuo.
21. Sæpe tuum tenebris ſplendorem involvit opacis,
Et minuit vires, rex venerande, tuas.
22. Sæpe etiam latebris myſteria clauſa recludit,
Hinc atq, hinc umbris, heſpere, tecta tuis.
23. Ille facit populos numeroſa prole beatos,
Rurſus dat celeri pignora cara neci.
Ille facit populus late ſua tendere regna,
Rurſus & ad ſpatium contrahit illa ſuum.
24. Subtrahit ille animum ſapientibus, inq; receſſu
Sylvarum dubias cogit inire vias.
25. Perq; nigras tenebras, perq; avia longa viarum
Purpureo titubant ceu ſtimulante mero.

Cap. 1

Cap. XIII.

1. Uncta olim hæc oculis noſtris atq; auribus hauſi,
Olim animi hæc latebris delituere mei.
2. Ergone concedam laudes ego jure priores
Doctrina, ingenio, cognitione, fide?
3. O pater omnipotens noſtram ſi expendere cauſam
Nunc velit, & vitæ facta probare meæ!
4. Sed vos vaniloquo mendacia fingitis ore,
Nec miſero medicam ferre poteſtis opem.
5. Contrahite O comites vanæ retinacula linguæ,
Si ſapitis, lucro lingua retenta foret.
6. O mihi nunc animos certatim advertite veſtros
Dum penitus cauſam labe reſolvo meum.
7. Ergone larvati pietatis tegmine, vultis
Pro Domino contra juſq; piumq; loqui?
8. Oreq; fallidico laudem, decus, inclyta faſta,
Numen veridici concelebrare dei?
9. Eſt igitur cordi vobis luſtrare profundi
Hunc face juſtitiæ pectoris antra ſuæ?
10. Iccine ſperatis dominum vos fallere rerum,
Ut ſiquis ſocium falleret ipſe ſuum?
11. An ſua corrumpi blandis dat pectora verbis,
Si tacita cæcos texitis arte dolos?
12. Nonne dei eterni majeſtas, gloria, ſplendor
Perſtringent radiis lumina veſtra ſuis?
13. Vos præter cineres eſtis nihil, inq; ſepulchrum
Corpora pulvereum pulvere facta cadent.
14. Nunc me pauca precor taciturni audite loquentem:
Dummodo ſic, in me maxima pœna ruat.

14. Cur

14. Cur fragilem teneo vitam quasi dente tenac
vel quasi conclusa ne volet illa manu ? (
15. Quamlibet omnipotens vitæ mihi stamina s
Hinc spes, hinc animæ vita saluſq; meæ.
16. Illius ante thronum veniens mea facta probab
Nec subitus veniet noſtra per ora pudor.
Ille erit ille unus rebus mihi turris in arctis,
Nam ſolet in cæca mente probare pios.
Quiq; illum ore tenus tantum reverenter adorant
His pudor infamem ſpargit in ora notam.
17. ponite pauliſper rabidæ fera jurgia linguæ,
Et pateat monitis pervia porta meis.
18 Ecce meas tenui partes ego fortiter audax:
Nec dubito, domino vindice, victor ero.
19. O aliquis domino mecum ſi vindice certet!
Mox moriar linguam ſi retinebo meam.
20. Tu modo ſumme deus duplicem concede fi
Sic nunquam latebras coget inire pudor. (r
21. Hinc remove gravidam dextram miſeriſq; fi
De ſine quæſo animum diſcruciare meum.
22. Tunc vel promptus ero tibi reſpondere pete
Vel me reſponſus redde petente tuos. (ru
23. Heu quanta eſt numero viciorum turba m
Tu mihi judicium quanta ſit ede tuum.
24. Cur dulcem calida vultum mihi condis in i
Cur mihi terribilis ſic ſine fine manes ?
25. Tune levem ſtipulam foliumq, agitare cadu
Et ventis odii vis laccrare tui ?
26. Plurima ſunt in me memori tibi ſcripta libello
Quæ juvenis merui ſerior hora luit:

S

Sera redundavit ſceleris vindicta vetuſti,
Diſta & a meriti tempore pœna ſui.
27. Me vinclis retines, longæ veſtigia vitæ
Dinumeras, calces ſtigmatibuſq; notas.
28. Tabidus interea, morbis & edacibus æger
Abſumor veluti res carioſa miſer
Paulatim abſumor veluti quæ paſcit avaris
Vermiculis rapidam veſtis adeſa gulam.

Cap. XIV.

SEmine quicunq; eſt noſtro ſatus, ilicet illi
Vita brevis variis eſt cumulata malis.
2. Provenit ex utero velut e tellure creantur
Gramina, quem ſubito mors truculenta metit.
Non manet in terris, ſed mens cito membra relinquens
Ut levis, inductis nubibus, umbra fugit.
3. Cur me ergo trutina pendis, pater alme, ſevera?
Cur oculos in me dirigis uſq; tuos?
4. Ecquis enim in mundo poterit rem fingere puram
Sordibus impuris? nullus opinor erit.
5. Quando Ita reſtringis ſpatiis mea tempora certis
Quæ nullis hominum tranſiliiſſe licet:
6. Jam requiem concede brevem, deſiſte parumper,
Dum pactum perago ſervus ut ipſe diem.
7. Arbor enim ſpes eſt dura licet icta ſecuri
Quod ramos iterum ſit paritura ſuos:
8. Quamlibet in gremio terræ carioſa jaceret,
Quamlibet annorum dente pereſa foret:
9. Floreſcet liquidas venis ſimul imbibit undas,
Fixa velut madido planta novella ſolo

14. Cur fragilem teneo vitam quasi dente tenaci
vel quasi conclusa ne volet illa manu?
15. Quamlibet omnipotens vitæ mihi stamina fr
Hinc spes, hinc animæ vita salusq; meæ.
16. Illius ante thronum veniens mea facta proba
Nec subitus veniet noſtra per ora pudor.
Ille erit ille unus rebus mihi turris in arctis,
Nam solet in cæca mente probare pios.
Quiq; illum ore tenus tantum reverenter adorant
His pudor infamem spargit in ora notam.
17. ponite pauliſper rabidæ fera jurgia linguæ,
Et pateat monitis pervia porta meis.
18 Ecce meas tenui partes ego fortiter audax:
Nec dubito, domino vindice, victor ero.
19. O aliquis domino mecum si vindice certet!
Mox moriar linguam si retinebo meam.
20. Tu modo ſumme deus duplicem concede fa
Sic nunquam latebras coget inire pudor.
21. Hinc remove gravidam dextram miſeriſq; fl
De ſine quæſo animum diſcruciare meum.
22. Tunc vel promptus ero tibi reſpondere pete
Vel me reſponſus redde petente tuos.
23. Heu quanta eſt numero viciorum turba m
Tu mihi judicium quanta ſit ede tuum.
24. Cur dulcem calida vultum mihi condis in i
Cur mihi terribilis ſic ſine fine manes?
25. Tunc levem ſtipulam foliumq, agitare cadu
Et ventis odii vis lacerare tui?
26. Plurima ſunt in me memori tibi ſcripta libello
Quæ juvenis merui ſerior hora luit:

Sera redundavit ſceleris vindicta vetuſti,
Diſta & a meriti tempore pœna ſui.
27. Me vinclis retines, longæ veſtigia vitæ
Dinumeras, calces ſtigmatibuſq; notas.
28. Tabidus interea, morbis & edacibus æger
Abſumor veluti res carioſa miſer
Paulatim abſumor veluti quæ paſcit avaris
Vermiculis rapidam veſtis adeſa gulam.

Cap. XIV.

SEmine quicunq; eſt noſtro ſatus, ilicet illi
Vita brevis variis eſt cumulata malis.
2. Provenit ex utero velut e tellure creantur
Gramina, quem ſubito mors truculenta metit.
Non manet in terris, ſed mens cito membra relinquens
Ut levis, inductis nubibus, umbra fugit.
3. Cur me ergo trutina pendis, pater alme, ſevera?
Cur oculos in me dirigis uſq; tuos?
4. Ecquis enim in mundo poterit rem fingere puram
Sordibus impuris? nullus opinor erit.
5. Quando Ita reſtringis ſpatiis mea tempora certis
Quæ nullis hominum tranſiliiſſe licet:
6. Jam requiem concede brevem, deſiſte parumper,
Dum pactum perago ſervus ut ipſe diem.
7. Arbor enim ſpes eſt dura licet icta ſecuri
Quod ramos iterum ſit paritura ſuos:
8. Quamlibet in gremio terræ carioſa jaceret,
Quamlibet annorum dente pereſa foret:
9. Floreſcet liquidas venis ſimul imbibit undas,
Fixa velut madido planta novella ſolo

10. At subito gens nostra perit, gens nostra per auras
Avolat, atq; ubi tunc, quove sub axe latet?
11. Sicut aqua oceanum, Phæbo absorbente, relinquit,
Versaq; in æquoreos non redit illa lacus.
Utq; perit rapidum sensim siccata per æstum,
Nec veterem repetit fluminis unda locum:
12. Sic homo perpetuum carpit sub pulvere somnum,
Donec supremus miscеat astra dies.
13. Sancte parens gelido tumuli me conde sub antro,
Dum tua cum tepidis avolet ira notis:
Immemor irarum tandem memor esto precantis;
Et repara laceræ naufraga membra ratis.
14. Si quem lethifera rapuit mors horrida dextra,
An rursum antiquo vivere more potest?
Ergo vigil semper maneo, semperq; manebo
Intentus studiis nocte dieq; piis:
Ultima lux donec volitantem a corpore mentem
Terreno ad patrium ducat ab orbe polum.
15. Sæpe tibi fundam, genitor bone, vota precesq;
Sæpe mihi facilis vota precesq; dabis:
Vota precesq; dabis: tibi non spernetur in ævum
Facta tibi artifici fabrica pulchra manu.
16. Tu mea comprendis numero vestigia certo,
Observans oculis crimina cuncta tuis.
17. Cuncta velut tumido condis mea crimina sacco,
Sacco, qui nulla ex parte foramen habet.
18. Mons ingens simulatq; cadit, præruptaq; rupes
In cinerem & lapides undiq; sparsa redit.
19. Unda cavat lapidem, plantam eluit unda feracem:
Sic tu spes hominis votaq; vana facis.

20. Per-

20. Perdis eum & teneræ succidis stamina vitæ,
Tunc perit in roseo qui fuit ore color.
21. Tunc quoq; seu soboles rebus sublata secundis,
Sive sit adversis subdita nescit iners.
22. Ipse tamen miseris cruciabitur undiq; membris;
Sentiet ipse animo tristia multa suo.

Cap. XV.

TUnc Eliphazus eximiam viri
Fœlicitatem prædicat integri
Atq; impiorum inaspicatum
Vota docet retudisse finem.
2. An vir sagaci mentis acumine
Ventosa frustra verba profunderet,
3. Quæ nec loquentem aut audientem
Auxilio relevare possunt?
4. Securus, omni sepositio metu,
Rerum parentem tu prece supplice
Non invocas, in rebus arctis
Præsidium & miseris asylum.
5. Vox ipsa prodit nequitiam tuam,
Vox ipsa fraudes prædicat impias:
6. Te teste lingua detegente
Teste alio nihil indigemus.
7. An tu creatus primus es omnium?
Aut ante montes factus es arduos,
Qui saxeas præbent latebras
Vertice graminibus comantes?

8. Tibi ne rerum conditor omnium
Arcana mentis prodidit ? & tibi
Spectare conceſſit perennis
Conſilii tacitos receſſus ?
Unumq; blando lumine te videt ?
Unoq; gaudet te ſapientia ?
Mortalium ex cœtu virorum
Te ſocium ſibi legit unum ?
9. Quid intuerislumine lynceo
Vel ſanctitatis vel ſapientiæ,
Quod non videmus cernimuſq,
Nos acie quoq; perſpicaci ?
10. Jam tecta canis tempora crinibus
Sunt noſtra : nobis jam tremor occupat
Artus ſeniles, qui parentem
Nempe tuum ſenio præimus.
11. Dei potentis nomen amabile,
Numenq; ſanctum num tibi ſpernitur ?
Num jura legum ſacroſancta
Sub pedibus furibunde calcas ?
12. Quas volvis artes pectore ſubdolo,
Fraudeſq; verſutas male callidus ?
Cur ipſe teteſic procacem
Eſſe probas oculo loquaci ?
13. Cur in deum ſic inveheris furens ?
Cur dira linguæ toxica garrulæ
Ipſam profundis in tonantem ? &
Ore vomis rabido venenum ?
14. Quid procreata ex ſemine putrido
Propago ſtulta eſt ? partaq; fœminis
Impura gens, ut aſſequatur
Juſtitiam ſtudioſa puram ? 15.

15. Non ille ſanctis nititur angelis,
Quos ala pennis evehit aureis.
Quin Templa Cœlorum ſerena
Fœda etiam videantur illi.
16. Conſiderato hæc: qualis habebitur
Gens noſtra, fœdam quæ ſcelerum omnium
Turbam imbibitq; ingurgitatq;
Ceu liquidas avido ore lymphas
17. Arrectus aures nunc mihi ſerveas:
Oracla pandam nunc ſapientiæ,
Oracla, quæ multos per annos
Ipſe meis oculis videbam:
18. Oracla primis prodita patribus,
Tranſmiſſa ſeris uſq; nepotibus,
19. Soli incolæ, non inquilini
Cum tacitas habuere terras.
20. Per tota vitæ tempora lubricæ
Sævos dolores parturit improbus:
Et præda ſemper impiorum
Corripitur manibus latronum.
21. Quocunq; lætus tempore vixerit,
Murmur tremendum territus audiet:
Rebusq; florentem ſecundis
Pernicies nec opina perdet.
22. Spem ponit omnem rebus in aſperis
Exire cæco de barathri ſpecu:
Ejuſq; pectus turbulentum
Mucro petit gladii cruenti.
23. Huc errat illuc undiq; quæritans
Miſer prementem quo ſatiet famen:
Diem tenebris obvolutam
Eſſe ſibi meminit propinquam

24. Terror tremorq; & luctificus dolor
Illum obsidebunt undiq;, rex velut
Stipatus ingenti caterva,
Sanguineo radiante ferro.
25. Contra potentem cœlituum patrem
Fidens inani robore dimicat:
Contra ætheris regem supremum
Sæva movet truculentus arma:
26. At rex supremus quam cito prodit
Adversus illum, tam cito concidit:
Nec squameo ferri nitore
Se miserum radians tuetur:
27. Ejusq; vultus lethifera manu
Malasq, rubro sanguine fulgidas
Deformat, & carnem revellit
Poplitibus tumidoq; tergo.
28 Tunc tesqua terrarum incolet arida,
Domosq; nullis gentibus hospitas,
Domos, columnis quæ minantur
Succiduis subitam ruinam.
29. Nec parta cæcis recula fraudibus
Nec parta sævis recula viribus
Florebit: aut præstabit unquam
Perpetuum stabilis tenorem.
30. Tellure quamvis consitus humida
Frondosa late brachia porrigat
Arescet æstu & eruetur
Horriferis boreæ flagellis.
Semel tenebris obrutus horridis,
Et tectus umbris undiq; nubilis.
Nunquam e tenebris ille & umbris
Terrificis itterum redibit.

31. N

31. Ne blanda ſtultum fallat opinio
Qui vanitatem pectore diligit
Nam vanitatis tandem ad illum
Perveniet numeroſa merces.
32. Ante inſtitutum perveniet diem.
Ejusq; terræ ramulus inſitus
Nec tollet altam ſeſe in æthram
Nec viridem rapiet colorem.
33. Brumæ rigores ſentiet aſperos
Cancri calores ſentiet aridos
Uvaſq; ritu pampinorum
Diſcutiens oleæq; frondes.
34. Cui melle vox eſt ſubdola ſuavior
Sed felle mens eſt intus amarior
Qui judicum ad ſe corda flectit
Muneribus labefacta magnis
Uterq; pœnas ſuſtinet aſperas
Utriq; clades imminet, imminet
Horrenda; mox prolem domumq;
In cinerem fera flamma ſolvet.
35. Nam machinantur nequitiam intimo
Et machinati pectore perpetrant:
Et fraus eorum cara ſemper
In gremio ſoboles fovetur.

Cap. XVI

Hæc Eliphazo jam locuto vocibus
Acerrime mordacibus,
Iobus ira concitatus aſpera
Mæſtam querelam ſuſcitat.

2. Quousq; linguæ tendet hæc procacitas
Medici dolorum improvidi ?
Eheu ! cicatricem imperiti luridam
Prope coeuntem scinditis
3. Plaga recenti ecquando me conviciis
Vexare tandem desines ?
Quæ causa te quod calcar urget asperis
Me vocibus lacessere
4. Procella nobis fracta si prosterneret
Fluctus tumentis impetus,
Vobisq; solita jam vicissitudine
Blandum serenum nubibus
Confunderetq; & fluctibus tumentibus
Trepidam carinam attolleret:
Quassare possem verticem & ludibria
Voce asperare ludicra.
5. Ast ego doloris anxii solatium
Vobis pararem dulcibus
Verbis : loquela nostra vos perfunderet
Suavis liquore balsami
Quo perferatis sortis adverse graves
Forti procellas pectore.
6. Cur me rogatis semper ut silentio
Alto loquelam supprimam ?
Nam nec loquendo aut fræna linguæ comprimens
Rabidos dolores lenio
7. Rerum creator degravat me ingentibus
Nunc obrutum tumultibus.
Et nunc amicis, nunc propinquis omnibus
Et liberis & conjuge
Sum destitutus atq; solitarius.

8. Rug

8. Ruga en ſenilis exarat
Frontem juventa limen ingreſſam ſuæ
Ævi in vigore floridi.
Cenas macilentas pallidaſq; & ſqualidas
Imago mortis occupat:
Teſtantur hæc & illa contemplantibus
Quæ cura pactus excoquat
Reneſq; cæcis delitens præcordiis.
9. En! quiſquis implacabili
Ferveſcit odio, probra jactat impia
Furiis acerbus aſperis.
Oriſq; proni in contumelias graves
Lacerat flagello ſaucium.
Dentes fatigat dentibusq; & horridum
Ignita fulgent lumina
10. Scurra & balathro ſeſe in unum colligunt,
Et ora hiatu libero
Laxata diras ingerunt calumnias
Et propalam convicia.
11. O ſancte rerum conditor, me deſeris
Prædam impiæ tyrannidi
Prædam lacerandam dentibus crudelibus
Avidaq; cædis dextera.
12. Nuper quietem liber a doloribus
Dulcem undiquaq; carpſeram
Et ſic ſereno navigabat æquore
Euros adepta proſperos
Carina noſtra: at illa nunc ingentibus
Illiſa ſcopulis frangitur.
Tu me prehenſum genitor a cervicibus
Valida rotaſti dextera

Hinc artuumq; & ossium compagibus
Jacent solutis corpora.
Tu me sagittis transigendum & spiculis
Opponis ut metam tuis.
13. Comitumtuorum turba me stridentibus
Cinctum sagittis appetit
Hinc ergo renes dissecor tot ictibus
Foraminosos: hinc humi
Fel eliquatum effunditurq; & gutture
Telluris absorptum latet.
14. Tu me gigantis instar atrocis manu
Sæva prehendis irruens:
Et membra nostra fracta mille partibus
Discerpis ira turgidus.
15. Nunc ergo saccis velo me squalentibus
Comam obvolutus pulvere,
16. Vultusq; lachrymis irrigo, atq; oculis meis
Imago mortis insidet.
17. Hæc cuncta quamvis perpeti coegerat
Fortuna læva, non tamen
Persolvo pœnas criminis: rerum parens
Facit mei periculum.
Nam scelere puram semper abstinui manum,
Precesq; sudi supplices
A corde puro; corde fraudis insscio.
18. O terra te testem advoco!
Si nostra falsos lingua concinnat dolos
Si vana frustra jactitat,
Ne nos querentes facilis intuere, sed
Aurem severam denega

Nec

Nec ſcelera, cædes, furta, fraudes impias
Noſtras tenebris obruas.
19. Sed cur in orbe & cœtibus mortalium
Integritatis inclytæ
Teſtes vocarem, teſtis eſt rerum parens
Qui ſyderum palatia
Flammis decora fulgidis perambulat
20. Cur ergo curem, quamlibet
Rident amici me procellis obrutum:
Quin rideant, at interim
Ego profuſis lachrymiſq; & fletibus
Numen ſupernum ſupplico.
21. O ſi liceret conditoris optimi
Thronum verendum & arduum
Sic invocare ut invocamus judices
Noſtro creatos ſemine
22. Dum vita reſtat. namq; ſpatio perbrevi
Tenues in auras avolans
Tranſibit anima, reditus unde non patet,
Mortis per atræ limina.

Cap. XVII.

JAm noſter putridum ſpiritus halitum
Fundit jam ſpatium temporis invidi
Tranſcurri cito, jam mors penetrabilem
Tendit lurida cuſpidem.
2. Non tu nunc ſalibus me petis aſperis
O quondam comitum turba fidelium
His ipſe his oculis omnia conſpicor
Quæ coram opprobia ingeris

3. Quin ante ætherium si libeat Thronum
Sistis propositam qua venias diem
Tu? vel quis comitum spondeat optimum
Mecum accedere judicem?
4. O rex omnipotens ante tuum Thronum
Si causam incipientem sistere, tu cito
Illos dejicies nec super æthera
Frontem conspicuam ferent.
5. Nam secum tacite qui scelus excoquit
Dum blando loquitur mollia murmure
Cum tota serie funditus erues
Illum lethiferæ famæ.
6. Eheu fæx populi (nec prohibes) mei
Me coram opprobium multiplicant meum
Me cujus fuerat mentio nominis
Ceu blandæ sonitus lyræ
7. Aures illiciens: lumina lachrymis
Torpent: assimulat jam cutis arida
Quam pictis tabulæ frontibus exhibent.
Diram mortis imaginem.
8. Exemplo monitus justus & innoeens
Nostro nequitiam vitet & omnibus
Prestet dissimilem qui sceleri suo
Prætendunt faciem bonam.
9. Justus justitiæ carpere tramitem
Semper perpetuum pergit, & innocens
Vires accumulat quotidie novas
Florens robore vivido.
10. Nunc mentes igitur vertite: vos ego
Rectis justitiæ moribus instruam

Nam veſtro ſolidæ vix ſapientiæ
Quicquam in pectore comperi.
11. Eheu jam celeres præcipiti gradu
Tranſivere dies votaq; inania
Noſtra & ſpes nimium credula proſpero
Jam truncabitur exitu.
12. En! atris tenebris lurida nox venit
Noſter Sol radios deproperat ſuos
Mox vaſto oceano flammiferum caput
Ævi perpetui teget.
13. Ut vivam ulterius mors fore deſtinat
Nobis perpetuam ſub tumulo domum:
Et clauſa in Pheretro pulvereo mihi
Condet membra ſub aggere.
His me depoſitum nempe cubilibus
Somnum conſtituit carpere ferreum
Somnum quem minime rumpere quam libet
Horrendi ſtrepitus valent.
14. Non ergo merito nomino pulverem
Patrem? Et vos pariter pulveris incolæ
Matrem rite voco, examina vermium,
Et conſanguineos meos!
15. Ah! Quo ſpes abiit nunc mihi credula?
Quo Pennis mihi ſpes avolat aureis,
Et me nunc miſerum protinus orphanum
Rebus linquit in aſperis.
16. Humani generis mortua ſcilicet
Clauſtro mors inhibet corpora ferreo:
Poſt fatum, cinerum gens hominum jacet
Atro in viſcere putrium.

Cap. XVIII.

TUnc reſponſa ferox aſpera vocibus
Bildadus referens liberioribus
Felle acri furioſæ
Linguæ ſpicula collinit.
2. Quo jam garrulitas ſe rapit improba ?
Jam tu ſtultitiæ præcipitem tuæ
Curſum ſiſte parumper :
Da verbis additum meis.
3. Quid tecum in tacito pectore murmuras
Laxans vaniloquæ fræna ſuperbiæ ?
Cur nos lumine ſpernis
Tanquam quadrupedes vagas ?
4. Si vultum laceras unguibus aſperis,
Et crines manibus ſi lapidi caput
Illidis miſerandis
Proclamans ululatibus ;
5. An tellus ideo ſedibus eruta,
Tranſverſim ſaliet ? vaſtaq; montibus
Saxa evulſa vetuſtis
Lapſu præcipiti ruent.
6. Candelæ nitidum lumen, & impio
Splendentem radiis lampada lucidis
Denſis nox teget umbris
Et nigris tenebris premet.
Horror concutiet, concutiet tremor
Ædes Cimmeriis nubibus obſitas.
Nec ſax ulla reſulgens
Lucem reddet amibalem.

17. In-

7. Incautus gradiens illaqueabitur
Fraudis fraude opifex illaqueabitur
8. Et quam ſtruxerat ipſe
Præceps in foveam ruet.
9. Prændetur tacitis pes quoq; caſſibus
Quos latro in mediis explicuit viis
Per deſerta ferarum
Fumoſis procul urbibus.
10. Et præſens oculis conſpiciet ſuis
Terrorum innumeras undiq; copias:
Veloci pede fretus
Nequicquam rapiet fugam.
11. Illi dira fames corpora tabida
Siccabit macie, & robora deteret.
A dextra atq; ſiniſtra
Horrendum exitium imminet.
12. Illa dira ſames robora deteret,
Et vultus roſei floricomum decus,
Vireſq; atq; vigorem
Mortis falx fera demetet.
13. Ac vana in mediis deſtituet malis
Spes illum, indomita cum tulerit manu
In cæcum barathrum, rex
Terrorum arduus omnium
24. Mors: cum magnificas ille reliquerit
Ædes fraude mala & viribus improbis
Per ſtragem viduarum &
Orborum patre conditas.
15. Tunc ignes Dominus ſulphure flammeo
Mixtos terrifico murmure depluet,

Pompo-

Pompoſaſq; ſequaci
Flamma ædes populabitur.
Mox collapſa cadent icta bipennibus
Illi perpureis brachia frondibus
Efflorentia, truncus
Areſcet cito putridus.
16. Et ſplendor, decus,& gloria nominis
Laus & magnificæ pompa ſuperbiæ
Sub terra latitabunt
Saxo marmoreo abdita.
17. Gazas divitias atq; potentiam
Ingentem ſoboles poſtera neſciet:.
Æterniſq; tenebris
Longa oblivia diluent.
18. Nec dum perpetuis ſæcula ſæculis
Se volvent patrias accipient opes
Stirps longæva nepotum
Tam fædi ſoboles patris.
19. Totius ſeries pulchra propaginis
Totiusq; domus dædala machina
Una clade peribunt
Momento ſimul unico.
20. Quæ præſens oculis viderit hæc ſuis
Quæ poſt hæc avidis auribus hauſerit
Ætas, jure ſtupebunt
Terrore ac trepido metu.
21. Sic eſt pernicies obruit impiis
Rem, prolemq; ſimul, funditus & domum
Aſſuetis venerandas,
Leges ſpernere numinis.

Cap. XIX.

JAm fere curis variis Iobus
Obrutus, mæſtas duplicat querelas:
Spe tamen fretus medio in dolorum
Flumine geſtit.

2. Ergo non unquam mihi deſinetis
Turbidam verbis cruciarementem?
Et venenatæ jaculis acutis
Pungere linguæ?

3. Ecce jam probris decies pudendis
Invicem vos me modo vulneraſtis
Quamlibet noſtræ videatis omnes
Fata ruinæ

4. Si viam rectam dubius reliquit
Et per anfractus abiit recurvos
Pes, & erroris remanet reatus
Nunc quoq; noſtri:

5. An mihi veſtrum tamen inde quiſquam
Auſit inſultare, meoſq; caſus
Aggravet, priſcam repetens procaci
Murmure culpam?

6. En! caput noſtrum pater ille mundi
Obruit ſævis penitus procellis:
Me ſuo incautum ſubito implicavit
Caſſa prænenſum

7. En miſer clamo lachrymaſq; fundo:
Ille neglectam ſinit ire culpam,
Nec ſequi curat ſcelus impiorum
Vindice pœna.

8. Et

8. Et mihi cunctos aditus viarum
Clausit a dextra simul & sinistra
Et pedes lapsu instabiles tenebris
Terret opacis.

9. Sustulit læto capiti coronam
Gemmeam, Sceptrum manibus verendum:
Susustit membris tyrio nitentem
Murice vestem.

10. Nunc meam pessumdedit ille vitam
Nunc opes laudes decus ac honores
Spem quoq; amovit procul usq; ab ima
Stirpe revulsam.

11. Horrida servet violentus ira:
Induit vultus graviter minantes
Nunc ut hostilem videatur in me
Sumere mentem.

12. Ejus ad nutum veniunt cohortes
Ære fulgentes habitaculiq;
Ambiunt pressis latus omne nostri
Undiq; turmis.

13. Jam genus patrum propiorq; sanguis
Jam comes longo sociatus usu
Spernit afflictum, veteremq; plane oblitus amicum est.

14. Nesciunt priscum socii sodalem:
Perfidi fratres procul abstitere,
Quos mihi vinclo propiore nectunt
Stemmata gentis

15. Quiq; sub nostro jacuere tecto
Me peregrina facie intuentur:
Me vel ancillæ velut inquilinum
Fronte protervæ

16. Ser-

16. Servus ad nutum mihi promptus olim
Erigit criſtus mihi jam ſuperbas
Meq; contemnit ſibi ſupplicantem
Ore modeſto.
17. Ipſa quæ quondam face nuptiali
Se mihi in cunctos ſociavit annos.
Horret exhalantem & abominatur
Oris odorem.
Dura perſiſtit miſero marito
Dura, ceu geſtet rigido metallo
Cor, nec extinctas renovant amoris
pignora flammas.
18. En! mihi illudunt titubante lingua
Lacte vix pulſi puer & puella
Meq; proſcindunt ſalibus protervis
Probaq; jactant.
19. Omnis arcani mihi teſtis, omnis
Quem favor longo ſociavit uſu
Odit antiqui penitusq; ſpernit
nomen amici.
20. En! dolor lento jecur igne torret
Et coquit noſtras penitus medullas
Vix cutem nobis tenuem reliquit
Oſſa tegentem.
21. O manum feſſo date nunc benignam
O manum feſſo date nunc amici
Namq; divinæ jaceo ulceratus
Vulnere dextræ.
22. Voſne divino ſocias furori
Subditis flammas? neq; profluente

Ulcerum tabo mihi, commoventur.
Ferrea Corda?
23. O meas voces mea verba si quis
Digna nil vermes metuente cedro
Scriberet velox calamo sequaci in
Cortice fido!
24. O meas voces utinam tenerent
Saxa cælatas adamante duro,
Saxa non unquam peritura longæ
Dente senectæ!
25. Nam (scio) nostræ genitor salutis
Vivit, & Terras super ille stabit,
Cum Chaos Priscum referet Suprema
Protinus hora,
26. Quamlibet vermis rapidus tenellam
Et cutim, & carnem penitus vorarit
Hunc ego cernam propriis ocellis.
Non alienis.
27. Quamlibet cura miserisq; morbis
Viscera & renes mihi deteruntur
Hunc ego cernam propriis ocellis
Non alienis.
28. Sic loqui certe, comites, deceret
Cur virum frustra cruciamus ægrum
Cui jacet Semen pietatis imo
Cordis in arvo.
29. Quisq; jam vestrum caveat, trementis
Imminet vobis gladius tonantis
Qui genus totum scelerum retundit
Dente trisulco

CA

CAP. XX

1. AST illum furiis turgidus aſperis
Confeſtim Zopharus duriter increpat
Ac iræ immodicæ jam retinacula
Juſſit currere libera.
2. Nunc mens indomitis fluctuat æſtibus
Irarum & tacito denegat in ſinu
Concludi cupiens protinus egredi
Non magno ſine murmure.
3. Nunc linguæ innumeris undiq; ſpiculis
Seſe cor tenerum non ſinit amplius.
Compungi, reſerans & pharetram ſuam
Ut tela exſerat aſpera.
4. Nonne hæc a patribus cognita veritas
Eſt ſemper reliquis prodita poſteris
Ex quo gens hominum pulvere condita
gratæ duxit anhelitus
5. Alternos animæ? ſcilicet impius
Qui coram dominum diligit & colit
Sed clam nequitiam pectore concequit
parvo tempore geſtit.
Curru victor eat dux licet, aureo,
Sceptrum magnifica concutiens manu
Momentum tenebris obruet unicum
Pompamq; & decus inclitum.
6 Quamvis eximia Sydera gloria,
Quamvis conſpicuo nubila vertice
Altus contigerit quam ſubito tamen
Ceu ſtercus putridum interit!

7. Clamabunt homines quo vaga gloria
Quo laus & decus hinc illius illius
Qui multis viguit clarus honoribus
Penna præcipite avolat?
8. Nam curſu celeri diffugiet levis,
Ut pennis tacite cum ſopor humidis
Fert quæ ludificant veſpere lurido
Mentes ſomnia credulas
9. Cunctorum ille oculis ſe rapiet cito
Nec lecti ſociam, nec ſua viſcera
Dulcis conjugii pignora nec domum
rurſus viſet amabilem
10. Illius ſoboles orba erit omnibus
Patris divitiis partaq; fraudibus
Infandis rabida vel violentia
Reddet debita pauperi
11. Laſcivis etiam quæ juvenum in Choris
Fecit luxuriæ deditus impiæ
Hæc illum comitant in Tumulo Cavo
Dilapſum in cineres putres.
12. Quamvis omne ſcelus fœdaq; crimina
Sub lingua jaceant grata recondita
13. Tandem ore humificco dum liquefacta ja
Sponte in Guttura defluant.
14. At poſtquam cupido ventre reconditur,
Mel in fel ſubito degenerans gradu
Diſrumpet tumido viſcera pharmaco
Quod ſerpens vomit horridus.
15. Gazas quas avido gutture devorat
Cunctas mox madidos deſpuet in ſinus
Illi continuas nam Deus inficit
Miſcens hippomane dapes. 16. U

16. Illi Gorgoneis pocula temperat
Linguæ viperææ tincta liquoribus
Ac os ſpumiferum quod vomit aſpidis
Virus lethiferum bibet.
17. Nec cornu facilis divite copia
Large mellifluos ſufficiet favos
Nec vitam in placido tranſiget
Curis liber edacibus.
18. Longum divitiis nec fruitur ſuis
Congeſtiſq; opibus per ſcelus impium
Per fas atque nefas nullaque propriis
Linquet prædia poſteris.
19. Nam ſemper tenues opprimit orphanos
Et tectum tuguri Pauperis aridis
Obſeſſum ſtipulis funditus obruit
Horrendis furiis ferox
20. Quin vaſtus ſtomachus nec ſatiabitur
21. Ullis delitiis: hinc rabies gulæ
Dira abſumet opes, pauperies gravis
Deprenſam ſobolem premet.
22. ac dum conſpicuis fulget honoribus
Blanditur ſtolidis dum ſibi ſomniis
Incauto tacitis dedita fraudibus
Latronis manus imminet.
23. Diram delitiis dum ſatiat gulam
Laxans indomitæ fræna licentiæ
Tunc Rex omnipotens in medias dapes
Iram depluet horridam.
24. Pylis dum trepida terga dabit fuga
Defiget jaculis terga ſequacibus
Arcus, queis aditus fiet ad intima
Fibrarum penetralia.

25. Ferro sanguineo viscera mox petet
Ac in visceribus deferet hostium
Crudelis manus : hinc inde ferocibus
Pungetur latus ensibus.
26. Ejus tota domus lurida tristibus
Squallebit tenebris : tota vorabitur
Flammis væ miseris ni cito fugerint,
Væ bis terq; domesticis.
27. Cœli testis er t regia criminum
Quæcunque illa oculis viderat aureis
Tellus testis erit dædala criminum
Quæ monstrum hoc parit unicum
28. Quas vastis cumulat cunq; laboribus
Gazas, divitias, magnificentiam,
In ventos tenues vanida transvolant
Iræ vindicis impetu.
29. Hæc merces operum redditur impiis
Hæc illis dominus digna laboribus
Præbet continuis pr mia semina
Pro semente legentibus.

CAP. XXI.

1. AT sic lobus mox comitem suum
Sermone suavi molliter increpat
Et improbis monstrat probisq;
Ancipitem variare sortem.
2. Advertite aures, ora tenete, dum
Profundo verba dulcia, melleo
Lepore concinnata dumq;
Payca loquor charitum labellis.

13 So

13. Solamen ipſo cum gravius malo
Vos applicetis vulneribus meis
Tenete linguas ſic ferocem
Fas fuerit relevare morbum.
Quas ore voces nunc ego proferam
Audite primum: tunc velut antea
Sermone finito miſellum
Ludibriis onerate ſævis.
4. Ego querelis non onero meis
Mortalium de ſemine quempiam
Audire nullum in orbe poſco
Mente meos patiente queſtus
Quod ſi benignis forte ſodalibus
Sortem dolerem cum lachrymis meam
Non jus & æquum non decorum
Non pietas prohiberet illud
5. Hæc in latebris pectoris intimi
Quæ dico vobis quæſo recondite.
Manete dum promo latentes
Attoniti tacitq; cauſas
6. Hæc me volutantem in tacito ſinu
Miraculorum millia millium
Circumſtrepunt terror, pavorq;
Et miſeris quatiunt figuris
7. Cur ad ſenectam ſæpius ultimam
* Fata improborum tempora protrahunt
Cur plebe ſtipantur clientum
Innumeris opibus potentes?
Pulchram perenni ſtirpe propaginem
Florere cernunt: atque videntibus,

* *Per Fata hic intellige providentiam divinam*

Vigentibusq; æterna crescit
Fertilium series nepotum.
9. Non est medullas luctificus dolor,
Nec corda pungunt sollicitudines
Nec morbus in portas eorum
Lethiferis venit ullus alis.
10. Ut vacca tergo sustinuit suo
Taurum salacem, mox uterus tumet
Fætu tenello nec laborat
Hunc studio pariendi inani.
11. Grex liberorum progreditur foras,
Lætisq; pulsat sydera cantibus,
Terramq; tundit, multiformes
In numeros agitans choræas.
12. Et cum canoris organo tympanis
Pulsare docto pollice gestiunt
Mæstamq; curis degravatam
Delitiis relevare mentem.
13. Tam laxa tradunt fræna libidini,
Tam blanda degunt molliter ocia,
Ut longa momento senectæ
Tempora vel breviora credant.
14. Idcirco dicunt: hinc procul o Deus
Facesse nostris desine mentibus
Inferre vim legumq; duris
Circumagens inhibere frænis.
15. Quid est perennis conditor omnium,
Qui regna mundi numine temperat?
Quid proderit si forsan illi
Fuderimus miseras querelas?

16. E

16. En ! corde pravum concipiunt ſcelus
Dextraq; pravum perficiunt ſcelus :
Furore mentes concitantur,
Et rabida ſtimulantur ira :
17. Quam ſæpe rerum rector ab impiis
Aufert lucernæ lumina ſplendidæ!
Quam ſæpe compulſus furore
Præcipites agit in ruinam ?
18. Ut huc & illuc turbinis impetu
Pulvis recurrit vel ſtipulæ leves,
Sic ille conſuevit profanos
Continuis cruciare curis.
19. Duro ſeverus ſupplicio deus
In prole ſera puniet impium
Sed ipſe certe duriores
Nequitiæ luit ipſe pœnas.
20. Suam videbit luminibus ſuis
Stragem, furorem numinis horridum
Potabit, hic potus veneno
Delitias vitiabit omnes
21. Mors ut ſenectæ ſtamina diſcidit
Ecquid penates, progeniem, torum
Curabit ? an læta peractam
Mente queat reputare vitam ?
22. Celſi creatorem ætheris optimum
Ecquis docebit ? arbitrio ſuo
Qui principum fœdat ſuperbos
Et lachrymis maculat triumphos.
23. Eſt quem cruenta mors fera dextera
Tollit, moleſtis uſq; doloribus
Qui ſubjacet, languore mœſtam
Tabifico comitante mentem :

25. Est quem cruenta mors fera dextra
Tollit juventæ in robore floridæ
Cui lacte pectus & medullis
Humidulis recreantur ossa.
26. Ambo tegentur pulvere sordido,
Amboque vermis pulveris incola
Depascet atrox, indiesque
Dentibus assiduis vorabit.
27. En vos recessu cordis intimo
Quæ cogitatis, sunt mihi cognita
En certa constant quæ putatis
In tacitis animi latebris.
28. Luxu paratas magnifico domos
An diruerunt fulmina funditus?
An nunc (rogatis) regis ædes
In tenues abiere ventos?
29. Quin transeuntes poscitis hospites,
Qui regna visunt extera gentium.
Hi vos ab exemplis opinor
Conspicuis stolidi docebunt.
30. Vacare pravum vindice liberum,
Adusque lucem qua Deus Angelis
Hinc inde stipatus redibit
Flammifera specie coruscus.
31. Quis digna reddet præmia? quis dabit
abominandis æqua laboribus?
nemo universo in orbe; namq;
Intrepidusq; animiq; fortis
32. Cunctos procaci spernere lumine
Dum vivit ausit; membraq; spiritus
Ut liquit ille expers pericli
In tumuli remanebit antro.

33. Amæna propter flumina mortuus
onetur, ingens & comitantium
Turba antecedet & sequetur
Busta alacri decorata pompa.
34. Cur ergo vanis æthera vocibus
mpletis omnem ? meq; miserrimum
Solaminis prætextu, amici,
Dejicitis salibus protervis ?

CAP. XXII.

1. TUnc ora facto cæteris silentio
Sic Eliphazus solverat.
2. Quis in remotis orbis oris nascitur
Mortalium de semine,
Qui sanctitate aut puritate cælitum
Magno parenti profuit ?
Quanquam ipse sanctus voce sancta & pectore
Et dextera se juverit.
3. Si dextra tibi sit pura scelerum ac sordium
Deo hinc voluptas affluet ?
Aut si sequaris recti & æqui regulam
Quid ei redundat commodi ?
4. Tene ille verbis reprehendet mollibus
Rerum creator omnium ?
Plagamq; veritus duriorem infligere
Non reprimet ferociam
Tuam flagellis, sed suavi blandiens
Sermone linguæ melleæ.
5. Quam fæda facies est tuorum criminum
Quanta est eorum Natio

6. Quæ

Quæ nulla lingua calculare noverit,
Nec ulla mens comprendere?
6. Nam tu ceratos propriis parentibus
Pessum dedisti fœnore,
Et vestibus tu pauperem squalentibus
Sæpe exuisti et orphanum
7. Nec sole fessum & arduis laboribus
Haurire flumen passus es.
Nec durus unquam pauperi famelico
Manum tuam Porrexeras.
8. Sed quisquis opibus Polluit potentibus
Multa decorus gloria
Illi sed illi semper unico tuæ
Portæ patebant regiæ.
9. Nec tu benigna sublevasti dextera
Viduas maritis fœminas.
10. Nec patre cassos filios: hinc undiq;
Terror, tremorq; luridis
Circumdedere te paventem umbraculis:
Hinc palpitat cor anxium:
11. Hinc te tenebris nox opacis obsidet,
Lucem serenam obnubilans
Hinc æquor undis æstuans tumentibus
Caput resorbet obrutum.
12. Fælicitatis somnio dum indulseras,
Rebus secundis insolens
Sic ipse tecum dixeras: rerum parens
13. Fandum & nefandum negligit
Nam quomodo illi nube densa conditus
Mortalium res cerneret?
14. Illius oculos inter & mortalium
Res atra nox prætenditur

Campos profundos ætheris perambulat
Queis nubium ſubtexitur
Phornix opacus : ergo nunquam lumine
Terras jacentes reſpicit.
15. An perſpicacitate cautus lyncea
Turite circumſpexeras
Vitæ tenorem quem tenebant impii,
16. Queis ante tempus atra mors
Injecit ungues tam repente fluminum
Vaſto voratis gurgite ?
17. Qui ſic profano muſſitabant murmure
Effulientes impia :
O magne rerum conditor pedem abſtrahe
A ſede noſtri pectoris.
Vanos labores cur teramus indies
Tuo obſequentes numini ?
18. Quum tu reſolvas ora ſtulta talibus :
Qui cogitabant impii,
Et cogitata abominanda feceraut,
Ædes eorum copia
Cornu beavit undiquaq; divite :
Sed me timentem numinis
Hinc inde iniquis obrutum moleſtiis
Fortuna læva deprimit :
19. En (crede ocellis crede ſaltem propriis).
En jure nobis omnibus
Queis ſola vitæ meta, ſola regula eſt
Lex ſacroſancta numinis,
Ridet benignis ſors ſecunda vultibus :
20. At quicquid illis omnibus
Reſtabat ædes gemma & auro divites
Cum ſplendida propagine,

Flammis anhelis æstuosi ignis furor
In pulverem redegerat.
Hæc cuncta justus impiis contingere
Læto intuetur lumine,
Et hoc beatum lætus ad spectaculum
Altum cachinum suscitat
21. Ergo ad parentem cælitum revertere
Manusq; tolle supplices
Illi propinquo adjunge te consortio
Sceleris nefandi pœnitens
Sic blanda sese pax tibi comitem dabit
Et vota reddet prospera.
22. Quas ore voces ille cunq; fuderit
Has aure lætus imbibe.
23. Sic te ipse summi dominus & rector poli
Cunctis beabit commodis.
24. Sic tu maniplis more densi pulveris
Sinum replebis aureis.
Aurum caminis ex eois profluens
Tanquam lapillos colliges.
25. Tibiq; rerum rector in rebus malis
Asylum erit tutissimum
Nec larga deerit æris unquam copia
Quæ spem reducat anxio.
26. Tunc ipse certa numinis fiducia
Fretus valebis fortiter
Coram tremendo regis æterni throno
Vultus tuos attollere.
27. Tunc supplicabis voce lamentabili
Advertet ille supplici
Tunc ad secundos vota duces exitus:
Nec spes inanes nutries. 28. Q

28. Quamcunque mente ſtatueris ſententiam
Eventa læta ſentiet,
Meridiano ut clariores lumine
Tuæ actiones fulgeant.
29. Dextra, ſiniſtra lætus intueberis
Tot obrutos moleſtiis
Hinc inde duris, liber ipſe & integer
Uno in Deo ſpem collocans,
Qui jure vana turgidos ſuperbia
Premit, obſequentes erigit
30. Qui civitates fulcit omnes robore
Quæ ſeclere puram continent
Mentem, manumq; tam bonis placabilis,
Tam mitis ac amabilis.

CAP. XXIII

1. ERgo mox ſæva violentus ira
Atq; perfuſus lachrymis Iobus
Clamat, effundens miſeros ab imo
Pectore Queſtus
2. Nunc meo en æther gemitu remugit
Pulſus, & mæſtis reſonat querelis,
Nec tamen verbis rabidos ad unguem
Pingo dolores.
3. O mihi ſi nunc liceat videre
Quo quatit ſceptrum ſolio verendum,
Quam pater mundi poſuit colendam,
Numine ſedem !
Hanc ego nullum ſceleris pudorem
Fronte teſtatus peterem rubenti.

Nec

Nec metu pœnæ trepido resultans
Corda tumultu.
4. Hic meam firma ratione causam
Judicis corum facie tenerem.
5. Is meam vitam merito probaret
Puriter actam.
6. Mene dejectum a solio tremendo
Truderet? non sic violentus esset.
Quin mihi infirmos valido novaret
Robore nervos.
7. Sic super stellas radiis decoras
Tolleret nostram Deus æquitatem
Sic reportarem numerosa sanctæ
Præmi avitæ.
8. Ecce defigo radioso celli
Ante, tum flectens aciem retrorsum
Dirigo, sed se dominus tenebris
Vestit opacis.
9. Nec satis: dextram pede pertinaci
Hinc peto, rursusq; peto sinistram.
Sed mihi densas Deus hic & illic
Objicit umbras.
10. At mihi certe bene providebit;
Rebus angustis magis enitescam,
Ad modum flavi decies recocti
Igne metalli.
11. Namq, constanti stabilis tenore
Illus legem colui verendam:
Nec meos fecit titubare gressus
Nubilus error.
12. Nec vias liquit pietatis unquam

Mens levis capta illecebris caducis
Et dei sermo fuit usq; nostra
Gratior esca.

13. Sed tamen rerum pater atq; nostræ
Quicquid in cæcis animi latebris
Cogitat, tandem valida patrabit
Robore dextræ.

Nam quis in mundo prohiberet illum,
Qui polum nutu regit universum
Ejus unius ratio voluntas
Digna putatur.

14. Ergo de me quod statuebat olim,
Seu bonum sive id secus esse vellet,
Fiet: hoc illi latitat sub alta
Mente repostum.

15. Hinc stupor sensus tenet alligatos,
Hinc salit pectus, penetratq; in ossa
Terror & nostros tremor undiquaq;
Concutit artus.

16. Nam deus nostram sine fine mentem
Turbidum longis cruciare curis
Perstat, & longo mea mens liquescit
Fracta dolore:

Jam liquet longo mea mens dolore
17. Fracta cur me non rita mors ademit
Sors mihi ut vultu fugitiva risit
Blando sereno?

Antequam nigris penitus sub umbris
Texerat nomen tenebrosa nostrum?
Antequam vastis decus atq; pompam
Obruit undis?

Cap. XXIV.

SI deus mundum regit universum
Morte nunc raptans celeri juventam,
Nunc seni claudens lachrymosa tardo
Lumina fato.

Unde qui legum pia jussa ridet
Impius vitam peragit beatam
Donec ad longos tremulæ senectæ
Pervenit annos,

Quum volutabro scelerum in profundo
Corporis vires, animi vigorem
Mergat, & semper violenta parret
Crimina pernex?

2. Sæpe qui fines, genitor quietis,
Arva sejungit sociis ab arvis,
Vi trahit secum, & pecudes alienis
Prata vorantes.

3. Sæpe cassorum genitore asellos,
Qui super campos saliunt virentes
Et trahit bovem caro viduæ marito
Raptat avarus.

4. Pauperem fasto premit arroganti
Atq; secretos fugere in recessus
Cogit, ut tutus maneat profundo
Conditus antro.

5. En! velut sylvas onager ferotes
Qui colit, mollem fugat ille somnum
Antequam Titan radios eois
Exerat undis.

Tu

Tunc locos currens per inhospitales
Unguibus prædam lacerat cruentis:
Hac fit illius ratione proles
Impia pinguis.

6. Falce dissectos violenter agros
Nudat auratis nitidos aristis
Pampinos uva vacuos in ampla
Vite relinquit.

7. Detrahit vestes inopi, facitq;
Nudus ut noctem peragat soporam,
Bruma dum cunctos vitreo coercet
Marmore rivos.

8. Utq; per montes gelidos vagetur
Grandine in nudos humeros cadente
Insaxosis tremebunda condat
Membra latebris.

9. Quin & infantem tumidas papillas
Qui premit binis avide labellis
Orphanum tollit gremio parentis
Impete sævo.

Fœnore injusto tenuem & pusillum
10. Perdit & nudum facit ire semper
Bruma dum cunctos vitreo coercet
Marmore rivos.

Fruge demessa simul atq; pauper
Pauculas dextra segetes caducas
Colligit, lectasq; domum reducit
Pectore lœto;

Instat extemplo furibundus ille,
Pauperem dextra spoliat rapaci,
Atq; mercedem assidui laboris
Subtrahit omnem.

11. Pauper, autumno veniente, fructum
Discutit pinguem ex oleis, & uvam
Pampinis, verum rapido latroni
Servit utrumq;
12. Hinc sonant mœstis plateæ querelis,
Terra longinquo resonat boatu:
Nec pater mundi scelera hæc retundit
Vindice dextra,
13. Quisquis hunc vitæ sequitur tenorem
Lumen exosus tacite precatur
Nox ut obscuris rediens obumbret
Æthera pennis,
14. Dulcis auroræ jubar antevertit
Ut premat ferro tenues cruento,
Dexteram quisquis maculare gaudet
Sanguine justo.
Phœbus ut sese in thalamos recondit
Tethyos curis vacuus diurnis:
Ille furtivis hominem innocentem
Cædibus aufert.
15. Sic & intentis oculis adulter
Vesperem serum, sceleris latebras
Lætus expectat, faciemq; falso
Velat amictu.
16. Qua domo pulchræ faciem puellæ
Vidit, & visam tacite cupivit
Sole fulgenti, petit hanc soporæ
Tempore lunæ.
Tunc rotas lunæ cupit esse tardas,
Et gradu lento peragrare cœlum
17. Clara lux illi tenebrosa mortis
Umbra videtur Nam

Namq; ſi quiſquam ſua facta ſciret
Conſcius, terror ſubitus tremorq;
Turbidos artus quateret, comæq; in
Fronte rigerent.
18. Morte torrentis ſubiti per auras
Impius tranſit tenues, nec illi
Vineas largum pluvio beabit
Agmine cœlum.
19. Cana nix languet medio ſub æſtu
Quam bibit partim radiis decoris
Phœbus, & partim bibulæ voratur
Gutture terræ.
Sic & horrendi ſceleris miniſter
Per gradus tandem in nihilum redibit
Cum ſemel longum capiet ſoporem
Marmore tectus.
20. Et patri matri & reliquis propinquis
Excidet longis tenebris ſepultus:
Vermis impuram cupido vorabit
Gutture cárnem.
Illius laus, & decus atq; ſplendor
Clarus obſcurum cadet in ſepulchrum,
Sicut in terram recubat cupreſſus
Icta ſecuri.
21. Dente laſcivo lacerat carentes
Prole fœcunda thalamos: nec unquam
Sublevat triſtes viduas, malorum
Pondere fractas.
22. Sub jugum dites trahit & potentes
Et thronum aſcendens ratione nulla
Sontis inſontis rigidam ſecurim
Cæde cruentat.
23. Quamlibet carpat placidam quietem
Illius vitam pater orbis æqua
Lance perpendit, meritiſq; plectet
Crimina pœnis.

24. Quamlibet nomen radiis nitescens
Aureis, cunctas volitet per oras
Et poli tangat nitidi cacumen
Vertice celso.
Aſt opes pompam cecus honores
Dira mors tandem ſubita recidet
Falce maturis radiata tanquam
Jugera granis.
25. Forte mentiri videor: quid ergo?
Quilibet mecum petat hic arenam
Meq; facundæ ſuperare tentet
Fulmine linguæ.

Cap. XXV.

Bildadus ergo terribilem dei
Juſta efferebat laude potentiam,
Præclara rerum conditoris
Facta poli ſuper aſtra tollens.
2. Rerum ille ſummus rector & arbiter
Et regna terræ, & ſpumea cærula,
Et verticis nutu tremendi
Sydereum moderatur orbem.
Quæ lingua nomen prædicet illius?
Quæ muſa numen concinat illius
Abuſq; formidandum eois
Gentibus heſperios ad indos?
3. Quis mente vel comprendere languida
Vel curioſis ſubdere calculis
Magno tonanti inſervientes
Angelicas valeat catervas?

Qui

Quæ terra Phœbum nesciat aureum,
Late coruscis qui radiis nitet,
Qui Persiam telis decoris
Percutit, occiduasq; Gades?
4. Quis ergo cretus semine putrido
Se jactitabit crimine liberum?
Quis gente natus fœminina
Justitiam sibi vendicabit?
5. En lordet illi cynthia, quamlibet
Se copulatis cornibus alliget:
En lampades lordent minores
Flammiferis radiis comantes.
6. Quanti illa nostræ est ergo propaginis
Stirps, ævi iniquis obvia dentibus,
Quam parvulis nil interesse
Vermiculis tineisq; constat?
Vitalis auræ lumen amabile
Utriq; carpunt, vitaq; debilis
Uterisq; vanescit per auras
Debilibus sociata membris.

Cap. XXVI.

ERgo miser miseros questus duplicavit Iobus
Verbaq; jam dederat liberiora dolor:
Quam bene defectis instauras robora membris?
Et relevas animi vulnera dura mei?
3. Quam bene tristitiæ pellis mihi nubila mœstæ?
Quæq; doces misero sit medicina viro?
4. Cur adeo nostros juvat exagitare dolores?
Unde animi rabies provenit ista tui?

5. Omnipotens rerum genitor, qui cuncta creavit,
Qui regit arbitrio cuncta creata suo:
Ille sub æquoreis animavit monstra lacunis,
Quæ scopulos inter vastaq; saxa latent.
6. Illius ante oculos patet atræ janua mortis;
Ille videt tenebras orce profunde tuas.
7. Perpetuos sua templa Deus convolvit in orbes
Cærula, purpureis undiq; picta globis;
Templa, super vacuum late pendentia cœlum:
Æthereos vacuum fundat inane polos:
Et circumfuso suspendit in aere terram,
Quæ jacet in medio, pondere pressa suo.
8. Alligat æthereas nebularum in tegmine lymphas,
Nec nebula hæc gravidis rupta liquescit aquis.
9. Sæpe oculis aufert stellata palatia nostris,
Subtexens nitido nubila nigra polo.
10. Æquora proposítas jussit sua claudere metas,
Dum lucem tenebræ, lux tenebrasq; fugit.
11. Quam primum horrendo tonitru facit ille fragorem
Concutit æthereos, orbe tremente, globos.
12. Scindit in innumeras vastum mare protinus undas,
Altaq; spumiferum tollit ad astra salum.
Si sibi quis vanos avide congessit honores,
Dejicet & valido deprimit ille pede.
13. Sparsit in astriferis passim miracula cœlis,
Cæruleum varia pinxit ab arte polum.
Quiq; tuam caudam sinuosos flectis in orbes,
Artifici fixit te, basilisce, manu.
14. Cernimus ecce oculis tippis hæc paucula; verum
Quantilla est magni portio nota dei?

Adspice,

Adſpice, cum crepitum dederunt vaga fulmina raucum
Quis non humano vivus in orbe ſtupet?

Cap. XXVII.

SEd nondum miſeros queſtus finivit Iobus
Progreditur, lachrymas continuatq, ſuas:
2. Per Dominum æthereos nutu qui temperat orbes,
Juro per æterni numina magna Dei;
Numina, quæ noſtros cumulant irata dolores,
Judiciumq, animi ſurripuere mei:
3. Dum trahit alternas animæ mihi ſpiritus auras
Dum luteam retinet mens generoſa domum,
4. Nulla ego fallaci pingam mendacia fuco,
Nec fluet ex labiis fraus maleſana meis;
5. Nec veſana ſequar ſtolidæ deliria linguæ
Ceu foret hæc vitæ norma tenenda meæ.
Juſtitiæ dare terga meæ; dare vela furori
Nulla valent animum cogere verba meum
6. Nil conſcire mihi, nulla palleſcere culpa,
Hæc mihi perpetuo ferrea turris erit.
7. Novi equidem injuſtos vaſtam expectare ruinam
Hoſtibus eveniant talia fata meis.
8. Ecce virum niveo morum candore nitentem
Qui ſcelera in tacito pectore dira coquit.
Quo tandem illius, quo ſpes male credula tandem,
Triſtia cum celerem fata tulere necem?
9. An Deus in rebus clamantem exaudiet arctis?
Et ſacro ex adyto ſigna ſecunda dabit?
10. An ſemper mandata Dei veneranda revolvet?
An ſemper miſeras fundet in aſtra preces?

11. En

11. En vobis miranda fero, memoranda recludo
Nec taceo laudes, conditor alme, tuas:
12. Imo patent oculis jamdudum hæc omnia vestris:
Cur igitur stolido sic juvat ore loqui?
13. Impius horrendas patitur pro crimine pœnas:
Illi Rex hominum præmia digna dabit.
Hic scopus, hæc miseræ meta est extrema senectæ,
Hoc regit infaustam semper in orbe rotam:
14. Si superest illi sobolis numerosa propago,
Blandaq; posteritas rura paterna tenet.
Trajicitur medias, ferro referante, medullas,
Membraq; sanguineo vulnere secta cadunt.
Aut mortem, stimulante fame, properare morantem
Exoptat longis attenuata moris.
15. Quos habuit sociis usquam vel sanguine junctos,
Hos gremio impositos alta tenebit humus.
Et siqui fuerant comites cariq; propinqui
Rejicient animo nomen inane suo.
Nec conjux viduata virum deflebit ademptum,
Nec lachrymis faciet strata madere suis.
16. Haud secus ac cineres cumulet vafri ære acervo
Et tunicas avide comparet usq; novas,
17. Comparet, aft illas recipit pia turba gerendas,
Et coacervatas jure reportat opes.
Aspicis infirmam quam nectit aranea telam
Visceribus vacuans pectora parva suis?
18. Aspicis alternæ geminata ut gloria lylvæ
Protegat arborcis languida membra comis?
Instabilem sic ille domum fulcire laborat,
Quæ subito zephyri flamine pulsa ruet.

19. I

19. Impius ecce opibus pollens numeroq; clientum
Fortunæ inſtabiles ſentiet ipſe vices.
Ante, retro, tendenti oculos, dextra, atq; ſiniſtra
Nemo dabit placidam, ſorte premente, manum
Nemo temporibus lapſum relevabit in arctis.
20. Luridus indomitis obruet horror aquis.
Et cito per mediæ tenebroſa ſilentia lunæ,
Hunc rapiet ſubiti vis furibunda noti;
21. Vis furibunda noti rapiet ſub nocte ſopora,
Et procul a laribus ſubtrahet illa ſuis.
22. Inq; caput miſerum dominus librata repente
Terrifico jaciet fulmina ſæva ſono:
Fulminibus trepidos laniabit corporis artus:
Neu fugiat media comprimet uſq; manu.
23. Totaq; gens hominum plausus de ſe ſuper omnia mittent
Sibila de labiis ſtridula ſæpe ſuis.

Cap. XXVIII.

1. NOnne tenet gremio tellus fœcunda benigno
Argentum, fulvi divitiaſq; tagi?
2. Æra liquata fluunt ſaxis ex igne peruſtis.
Effoditur ſolido ferrea maſſa ſolo.
3. Cuncta oculis hominum tenebris incluſa recludit
Rector in ætherei qui ſedet arce poli.
Nulla latent mortale genus tellure ſub ima.
Non procul inferno ſint licet illa lacu.
4. Per loca perrumpent pedibus plane invia noſtris
Sub terræ tacito flumina clauſa ſinu
Attamen hæc rapidos late volventia lapſus
Artifices conſtat poſſe fugare manus.

5. Flevam

5. Flavam, terra parit segetem; parit æmula flammis
Terra sub omnifero saxa reposta sinu
6. Pulvereis rutilum glebis intermicat aurum,
Splendidaq; eximio gemma colore nitens.
7. Est via lethæis latitans obscura sub umbris,
Ad quam non avium turba conora volat.
Ad quam non oculis penetrat lynx acer acutis
8. Non leo, non soboles dira leonis adit.
9. Hanc tamen omnipotens oculis dat cernere nostris
Hanc tenebris pulsis exhibet ille palam.
Si quid enim obscure latet imo in viscere terræ
Si quid in abstrusis & sine luce locis;
Exæquat planis viridantia culmina campis,
Dejiciens valida saxa profunda manu.
Deq; sinu lapidum fluvios jubet ire loquaces
Et varios late pervolitare locos.
10. detegit in mediis alte concluſa cavernis:
Et stygium penetrat luminis orbe lacum.
11. Flumina proposítis tenet exundantia metis
Constringit spatiis æquora sæva suis.
Sic siqua in gremio terræ sint clausa profundo
Præfert illustrem prævius ipse facem.
12. At sibi quem divina thronum sapientia fecit,
In qua dignatur ponere sede pedem?
13. Gentibus humanis non illa agnoscitur usquam,
Nec sibi terreno legit in orbe locum
14. Nec videt hanc liquidis revolubile marmor in undis
Quod refugo plangit littora lata sinu.
15. Hæc equidem est ipso longe pretiosor auro,
Hanc apud argenti gloria visa levis.

16. Sc

16. Sec nec Ophyræum valet hanc æquare metallam,
Nec cyanus viridis, nec pretiosus onyx.
17. Non aurum Pariusve lapis circumdatus auro
Hanc poterunt meritis æquiparare suis.
Non Magnes rigidum gestit quem accurrere ferrum,
Quaq; licet lateri continuare latus.
18. Te quoq; coralium densis absconde tenebris,
Quæq; irim vario gemma colore refers.
Vincit enim nitidos sapientia dia pyropos,
Quos parit externi dives arena sali.
19. Hæc est eximio longe anteferenda Topazo,
Æthiopum calido qui venit axe lapis.
Purior hæc auro est cui sordes funditus omnes
Edomuit rapidi septima flamma rogi.
20. Jam sibi quem divina thronum sapientia fecit?
In qua dignatur ponere sede pedem?
21. Non illam tellus, non illam conspicit æquor
Penna nec aereas quæ secat alta vias.
22. Illius attonitas resonat mihi fama per aures,
Dicit avernalis turba colona lacus.
23. Solus at omnipotens hanc lumine cernit acuto,
Hanc animo solus concipit ille suo.
24. Ille oculi radios late diffundit in orbem
Cunctaq, stelligero subdita regna throno.
25. Pondera ventorum, tumidi quoq; pondera ponti,
Olim perpendit rite balance pari.
26. Fecet & Oleniæ sydus pluviale capellæ,
Constituit certam sulminibusq, domum.
27. Tunc argumentis homini monstravit apertis,
Quid foret ac in quo degeret illa loco.

28. Nempe

28. Nempe timor Domini summa est sapientia summi.
Hæc merito summum dicitur esse bonum.

Cap. XXIX.

SEd neq; jam miseros questus finivit Iobus:
Progreditur lachrymas continuatq; suas.
2. O mihi si redeat veterum fors prisca dierum
Qualis erat paucis mensibus ante mihi!
Cum pater omnipotens me per salebrosa viarum
Securum placida duxerat ipse manu.
3. Cum penitus fuscas clara face dispulit umbras,
Quæ mihi cimmerium luce retexit iter.
Prælustriq, procul coram splendore coruscans
Certa erat ambiguæ duxq; comesq; viæ.
4. Talis eram teneræ jucundo in flore juventæ,
Cum domus æterni est hospita facta dei!
Cum mihi securam statuens deus undiq, sedem
Signa animi ostendit non dubitanda sui.
5. Talis eram pulchra sobolis stipante caterva,
Cum favor æthereus prospera cuncta dedit.
6. Balsama sudabant, gressus quacunq; ferebam,
Balsama visceribus saxa tulere suis.
7. Nostra domus simul ac portas patefecit eburnas,
Et traxit lentum planta verenda gradum:
Jamq; prope accessi judex subsellia, jamq,
Sedem sepositi sedula turba meam:
8. Protinus en! juvenes latebras petiere parentes,
Et tenebris vultus occuluere suos.
9. Surrexere senes longæva ætate verendi,
Magnates linguam continuere suam:

10. N

9. Non aliter tenuere suam sine murmure linguam,
Quam foret ad fauces illa ligata suas.
11. Me vaga tam vastum celebravit fama per orbem:
Me digitus quoquo præteriturus eram.
12. Semper enim tenues, inopis, & patre carentes
Dura per auxilium fata tulere meum.
13. Qui pene innumeris curarum erat obrutus undis,
Quæ jacuit video sola relicta toro,
le salutiferum me portum, ast illa maritum,
Officium varie sensit uterq; meum.
ure igitur meritas grates referebat uterq;
Talibus O tibi sint omnia fausta precor.
14. Regia vestis erat pietas sincera fidesq;:
Simplicitas animi regia vestis erat.
15. Me duce non oculis cæcus caruisse dolebat,
Officio mutilus nec caruisse pedum.
16. Me patris expertes blandè dixere parentem:
Usq; adeo innumeris usibus usus eram.
17. Quæq; fuit tacitis miserorum causa tenebris
Mersa, fuit studio sæpe reperta meo
aucibus injusti ruptis ego jure revulsi
Quam tenuit prædam dentibus ille ferox.
18. Tunc ego sic mecum: jam me pax blanda fovebit
Jam venient vitæ tempora longa meæ:
Tempora, quæ numeret siquis numerare valebit
Quotquot littoreus corpora pulvis habet.
19. Stirps mea fœcundas fudit prope flumina fibras
Sedet in irriguis nocte pruina comis.
20. Fama mihi occultum crevit veneranda per ævum
Fama procul jaculi, mome timore tui:
Nam regum populiq; favor laus splendor honores

Imple-

Implerunt pharetram prôſpera tela meam:
Sic cito lethiferas tulit in ſua viſcere pennas
Direxit cupida, qui mihi tela manu.
21. Et cum doctiloquo ſermone ſilentia rupi
Plebs cupida attenta ſerbuit aure mihi.
22. Voces illa meas avida ſic aure bibebat,
Terra velut pluvias ſicca reſorbet aquas:
23. Terra ſub autumnum velut imbribus ora relaxat
Cum ſeges auratos florea pingit agros
24. Si ſibi ſuſtuleram tremulos ego forte cachinnos,
O quam grata mei ſigna favoris erant!
Si ſibi ſuſtuleram placido mea lumina vultu
Non radios oculi ſpreverat illa mei.
25. Sede ſuper celſa medio rex agmine ſedi,
Sola ſalus trepidis præſidiumq; reis.

Cap. XXX.

AT mihi nunc, eheu, miſero jam illudere certant
Ipſa etiam in tenero flore juventa virens
Quorum ego non patres catuli dignabar honore,
Qui ſervat ſparſos lata per arva greges
2. Horum namq, manu nullam ſuit uſus in artem,
Queis fati tacta eſt ultima meta ſui:
3. Qui dura ſtimulante fame, deſerta petebant
Arida, & inſolitos incoluere locos.
4. Delicias dumos dixere a ſtirpe revulſos.
Juniperi radix grata alimenta dedit.
5. Urbibus extorres tacitos petiere receſſus,
Ut latro cum trepidæ dat ſua terga fugæ.

6. Antr

6. Antra domos fecere ſuas, terræq; cavernas;
Solaq; montanis hoſpita ſaxa feris.
7. In mediis dumis aſinorum more rudebant,
Sentibus in mediis conſtituere choros
8. Pauperibus nata eſt patribus pauperrima proles:
Sordidior lutea ſorde ſedebat humi.
9. Hæc nunc ludibriis coram me exponit apertis,
Jactat & in medio nunc mea probra foro
10. Me ſpectat trepidoq; procul fugit illa timore,
Et ſpuit in faciem plena furore meam.
11. Nunc quoniam omnipotens laxat mihi fræna doloris,
Laxarunt, furiis hi quoq; fræna ſuis.
12. Me pedibus calcant juvenes hinc inde protervis,
Qua pote tam tardam concelerantq; necem.
13. Per loca detorquent animum declivia noſtrum?
Nec requies, nec ſpes ulla ſalutis adeſt.
Accumulant lachrymas lachrymis luctumq; dolori.
Interea ſubitam fert mihi nullus opem.
14. Et! tanquam fluvialis aquæ ruit impetus ingens
In mea jam parili corpora more ruunt.
Ecce mea nutante domo & minitante ruinam
Ut lapides in me vaſtaq; ſaxa cadunt.
15. Luridus horrendis terror me jam obſidet umbris
Aſſidueq; mihi triſtia corda premit.
Et procul ex animo procul omnia lætâ fugavit
Ut nebula æoliis quæ fugit acta minis
16. Jam volat in tenues mihi vita evanida ventos:
Interitumq; trahunt fata citata meum.

17. Noctu versati cruciantur corporis artus
Membra nec in tacito sunt requieta toro.
18. Ulcera tixerunt tunicam sanioſa fluentem,
Jamq; alium a veteri versa colore refert.
Ulcera me astringunt totis en! undiq; membris,
Colla velut tunicæ stringor ab ore meæ.
19. In media stratus jaceo nunc, ecce, palude,
Pulverea niticlas sorde tegente comas.
20. Te rerum pater alme voco, pater alme salutem
Te rogo, tu miseras respuis aure preces.
21. Tu me disjectum truculento vulnere sternis:
Tu rabida laceras pectora nostra manu:
22. Me venti super astra poli violentibus alis
Tollis & aerium carpere cogis iter:
Hic me perpetuo crucias sine fine rotatu:
Hinc versa in cineres corpora nostra fluunt.
23. Quicunq; auricomos Phœbi videt undiq; vultus,
In tumulo extremam debet habere domum:
Nunc igitur miserere mei, miserere meorum:
Da placidam fesso nunc pater alme manum.
24. Siquis enim obscuro tumuli semel abditur antro
Non iterum antiquo vivet in orbe modo:
Mortuus ille jacet gelidi sub mole sepulchri:
Nec fletu aut lachrymis fata novare licet.
Quamlibet innumeras fratrum pia turba querelas
Fundat & æthereum verberet ore polum.
25. O quoties flevi miserorum fata virorum
Imbre super madidas usq; cadente genas.
26. Speravi bona multa mihi; mala nulla: sed en jam
Fronte riget tetricis sors nebuloſa minis.

27. Viscera

7. Viſcera fervebant trepido decocta pavore
Cordaq; ſollicitus quaſſit anhela tremor
Omnia tentabam queis fata repellere poſſem
Dura ſed excidium lux tulit una meum
8. Nunc fleo, nec mihi lux blande ſolamina præbet:
Nec lachrymas minuit fax radiata meas:
Nunc gemitus fundo populo ſpectante profuſos
Et reſonat miſeris aura recuſſa ſonis.
9. Haud aliter mœſto lachrymat cum murmure bubo
Haud alios fremitus ora draconis habent
10. Ulcera ferventi torſerunt oſſa calore,
Æthiopas ſimulat noſtra perusta cutis,
11. Nunc lyra, nunc ceſſant nnmeris reſonantia blandis
Organa, nunc lachrymis omnia plena meis.

Cap. XXXI.

O Quoties mecum taciturnum fœdus inivi
Ne ſcelerent oculos virginis ora meos.
Hoc niſi feciſſem ſuperi Regnator Olympi
Nonne daret meritis præmia digna meis?
Nonne manet ſubitæ cunctos certa hora ruinæ
Qui dant nequitiæ libera frænæ ſuæ?
Nonne oculis Dominus veſtigia cernit acutis
Aſſidue greſſus dinumeratq; meos?
Si me mendaci reſplendens gloria fuco
Cepit, & illecebris fraus maleſana ſuis:
Me modo jam trutina pendat Deus ipſe ſevera:
Ut vitæ integritas ſit manifeſta meæ.
Si dubium furibunda pedem violentia traxit
In labyrinthæas & ſine lege vias:

17. Noctu versati cruciantur corporis artus
Membra nec in tacito sunt requieta toro.
18. Ulcera tixerunt tunicam sanioſa fluentem,
Jamq; alium a veteri versa colore refert.
Ulcera me astringunt totis en! undiq; membris,
Colla velut tunicæ stringor ab ore meæ.
19. In media stratus jaceo nunc, ecce, palude,
Pulverea niticlas sorde tegente comas.
20. Te rerum pater alme voco, pater alme salutem
Te rogo, tu miseras respuis aure preces.
21. Tu me disjectum truculento vulnere sternis:
Tu rabida laceras pectora nostra manu:
22. Me venti super astra poli violentibus alis
Tollis & aerium carpere cogis iter:
Hic me perpetuo crucias sine fine rotatu:
Hinc versa in cineres corpora nostra fluunt.
23. Quicunq; auricomos Phœbi videt undiq; vultus,
In tumulo extremam debet habere domum:
Nunc igitur miserere mei, miserere meorum:
Da placidam sesso nunc pater alme manum.
24. Siquis enim obscuro tumuli semel abditur antro
Non iterum antiquo vivet in orbe modo:
Mortuus ille jacet gelidi sub mole sepulchri:
Nec fletu aut lachrymis fata novare licet.
Quamlibet innumeras fratrum pia turba querelas
Fundat & æthereum verberet ore polum.
25. O quoties flevi miserorum fata virorum
Imbre super madidas usq, cadente genas.
26. Speravi bona multa mihi; mala nulla: sed en jam
Fronte riget tetricis sors nebuloſa minis.

27. Viscera

7. Viſcera fervebant trepido decocta pavore
Cordaq; ſollicitus quaſſit anhela tremor
Omnia tentabam queis fata repellere poſſem
Dura ſed excidium lux tulit una meum
8. Nunc fleo, nec mihi lux blande ſolamina præbet:
Nec lachrymas minuit fax radiata meas:
Nunc gemitus fundo populo ſpectante profuſos
Et reſonat miſeris aura recuſſa ſonis.
9. Haud aliter mœſto lachrymat cum murmure bubo
Haud alios fremitus ora draconis habent
10. Ulcera ferventi torſerunt oſſa calore,
Æthiopas ſimulat noſtra peruſta cutis,
11. Nunc lyra, nunc ceſſant numeris reſonantia blandis
Organa, nunc lachrymis omnia plena meis.

Cap. XXXI.

1. Quoties mecum taciturnum fœdus inivi
Ne ſcelerent oculos virginis ora meos.
Hoc niſi feciſſem ſuperi Regnator Olympi
Nonne daret meritis præmia digna meis?
2. Nonne manet ſubitæ cunctos certa hora ruinæ
Qui dant nequitiæ libera frænæ ſuæ?
3. Nonne oculis Dominus veſtigia cernit acutis
Aſſidue greſſus dinumeratq; meos?
4. Si me mendaci reſplendens gloria fuco
Cepit, & illecebris fraus maleſana ſuis:
5. Me modo jam trutina pendat Deus ipſe ſevera:
Ut vitæ integritas ſit manifeſta meæ.
6. Si dubium furibunda pedem violentia traxit
In labyrinthæas & ſine lege vias:

Si mea mens luxum blande dilexit inertem
Sive manus ſcelerum labe notata fuit.
9. Arva teram raſtris, ſed arenæ ſemina mandem
Opprimat & ſobolem vaſta ruina meam.
9. Si me fœmineæ pellexit gratia formæ,
Ante fores ſocii procubuiq; mei:
10. Alterius thalamos conjux mea repleat orbos:
Currat in alterius ſic violata torum.
11. Hoc ſcelus horrendum eſt meritoq; infligeret illi
Horrida ſupplicium judicis ira ſuum.
Hoc mihi divitias ſubito quoq; verteret omnes.
In cinerem ætnæi ſævius igne rogi
13. Non ego deſpexi famulum famulamve monentem
Recta; mihi nam ſic ipſe locutus eram:
14. Quid facerem ſi jam ſubito rerum arbiter æquus
Cogeret ante ſuum forte venire thronum?
15. Una manus tremula finxit nos matris in alvo,
Atq; animam nobis indidit una manus.
16. Non ego largam inopi dextram præbere refugi,
Qui noſtram miſera voce petebat opem.
Non ego ſum viduam tenuem macreſſere paſſus,
Nec duram hanc lente depopulare famem.
17. Non ego delicias carpebam ſolus amenas
Sed ſocia hic ſoboles orba parentis erat.
18. Illa igitur tenero patrem me dixit ab ævo,
Altera patronum aſt utraq; vera ſuum.
19. Si quis erat rigidæ gelido ſub ſydere brumæ
Nudus & occluſas frig dus ante fores:
20. Ille meis lumbos gregibus veſtitus abivit,
Et calido placidæ vellere tectus ovis.

Ille abiit lætis testans sua gaudia verbis
Et fausstas pro me sudit ab ore preces
21. Nec dum sors tenuem preffit miseranda clientem,
Subtraxi auxilium, qua data causa meum
Cumq; satiscebat gravidæ sub mole ruinæ
Non mea tunc celerem dextra negavit opem.
22. Quod si forte tamen mendacia fingere nitar,
Et tacite falsos dissimulare dolos:
Ipsa mihi in medio frangantur brachia nodo:
Et scapula ex humeris decidat ipsa meis.
23. Nam patris ætherei, rerum qui frænat habenas,
Ante oculos semper stabat imago meos.
Ante oculos Domini præsentia numina semper
A vitiis animum continuere meum.
24. Nec mea mens tacite flavo confisa metallo
Dixit tu vitæ es causa salusq, meæ.
25. Nec mihi divitiæ multo sudore coactæ
Reculaq; assiduæ parta labore manus:
Lætitia replere animum potuere, nec unquam
Cecarunt stolido pectus amore meum
26. Nec sol cum nitidum radiis lustravit olympum
Cærulei peragrans culmina celsa poli;
Nec vaga cum Cœlo fulgebat luna sereno
Astrorum in vitreas expatiata plagas;
27. Basia jactabam stolidis libata labellis.
Nec Deus obsequio hic, nec Dea culta meo
Nec mihi persuasit tam splendor amabilis illos
Propterea veros esse putare Deos
28. Hoc etiam scelus est, meritoq; infligeret illi
Horrida supplicium judicis ira suum

Nam sic esse deum vesania nostra negaret,
Qui regit æterni sydera summa poli.
29. Nec nimium gavisus eram, cum sterneret hostes
Sors formidandis fronte coacta minis
30. Nec dederam rabidæ retinacula libera linguæ
Exagitans miseri fata siniſtra viri:
31. Cum tamen interea famulorum turba meorum
Concordi dederint talia dicta sono:
O sceleratam utinam liceat discerpere carnem!
Nulla, nisi hæc sequitur, pœna severa sat est.
32. Nec volui in vacuo peregrinum stertere Cœlo:
Sed patuit nostræ janua laxa domus.
33. Mens mea cum sceleris sibi conscia palluit atri,
Et vitiis in se commaculata suis:
Non velum obtendi, veteris non instar Adami
In tacito occlusi crimina nostra sinu.
34. Tantane me stolidæ cepit reverentia plebis?
Et populum fuerat tantus adire timor;
Ut neq; prodirem foribus, planeq; faterer,
Quæ tenuere animi clauſtra profunda mei?
35. O siquis nostris adhiberet vocibus aures!
O mihi si ætherium fas sit adire Thronum!
O mihi si responsa meus jam redderet hostis!
Perpetuo insereret si sua verba libro.
36. Iste liber liber iste humeris annexus adesset,
Et fieret capiti grata corona meo.
37. Huic enarrarem longæ vestigia vitæ:
Trajicerem hunc linguæ fulminibusq; meæ,
Magnanimi virtute ducis ferventior instans,
Dum victum stratus se fateatur humi.

38. E

38. Ecquis agros fruſtra noſtros verſavit? & ecquis
Officii pretium non retuliſſe dolet.
39. Non avido ſegetes alienas dente voravi:
Nec rapui a Dominis arva beata ſuis,
Raptaq; poſſedi, Dominoſq; in fata coegi,
Aut laqueo triſtem, aut enſe ferente necem:
40. Quod ſi forte tamen mendacia fingere nitar,
Et tacite falſos diſſimulare dolos:
Pro ſtipula granoq, bono conſurgat avena
Undiq; per medios & paliurus agros.
Has voces, hæc verba furens expreſſit Iobus:
Hic finem queſtus juſſit habere ſuos.

Cap. XXXII.

TUnc tres amici tam feroces antea
Animis, procaces vultibuſq; & vocibus
Os reprimunt & exitum verbis negant:
Nam ſeſe Iobus vocibus nec aſperis,
Sermone blando nec volebat corrigi,
Suæ ipſe plaudens ſuaviter prudentiæ.
2. Tunc Barachelis procreatus ſemine
Buzita gente natus; ac origine
Ramita Elichus arſit ira turbidus
Adverſus ipſum exarſit ira turbidus
Iobum, iniquis qui Dei calumniis
Suam tueri nixus innocentiam eſt.
3. Adverſos ipſos arſit ira turbidus
Hos tres amicos ſic Iobum jugiter
Calumniatos, nec tamen cauſam ſuam
Fulcire lapſis ſuſtinentes viribus.

4. Elichus ergo manſit uſq; ad ultimas
Voces Iobi, infirmitatis conſcius
Quæ juniorum ſæpe mentes occupat.
5. At cum obſeraſſent clauſtra linguæ ſervidæ
Hi tres amici, jam furore percitus
Suam ipſe tandem protulit ſententiam.
6. Jam Barachelis procreatus ſemine
Buvita Elichus ſolvit ora talibus:
Ego juventæ limen ingredior meæ,
At vos ſenectam contigiſtis ultimam:
Hinc corde pavidus, hinc timore pallidus
Meas latebra opiniones obrui.
Nec propalatam protuli ſententiam.
7. Senecta dixi, cana cycnis æmula,
Promat latebras veritatis intimas
Edocta longis temporum decurſibus.
8. Dixi, ſed hic me crudelum error abſtulit;
Divina pectus incolit mortalium
Mens, quam perennis omnium rerum parens
Inflat vigore flammeo, quo concita
Prudenter omnes actiones dirigit:
Cernitq; ſanctam recti & æqui regulam.
9. Non mente ſemper pollet ætas ultima;
Non quitquis annis ſemper & prudentia.
Præcellit alios perſpicaci lumine
Cernens probiq; & improbi diſcrimina.
10. Nunc ergo quæſo nunc favete vocibus
Meis, mihiq; d ſſeren i attendite.
Meas latebra opiniones exſeram
Et ante clauſam proferam ſententiam.

11. En ipſe nulla ab ore fundens murmura
Mutus remanſi, dum ſtudetis interim
Reſponſa, tacito corde dum perpenditis.
12. En cuncta fruſtra cuncta machinor
Non eſt Iobum qui ſciat reprehendere
Aptiſq; rite vocibus redarguat.
13. Non ille iniquis in homines injuriis
Sed pertinaci offenſione numinis
Repente pœnas tam ſeveras reddidit.
Hoc ergo jam vos eſſe præmonitos velim
Ventoſa ne vos elevet ſuperbia,
Pennisq; vanis ulterius æquo evehat.
14. Non ille fœdas ingerit calumnias
In me, nec illum more veſtro criminum
Falſorum iniquis arguam ſententiis.
15. Obmutuerunt ultimum ſilentio,
Stupore ſenſus alligante marcido:
Mens horruit, vox hæſit ipſis faucibus.
16. Expecto, longum expecto: nec reſponſa dant
Alto loquelam ſupprimunt ſilentio,
17. Linguaſq; ſiſtunt. Tempus eſt erumpere
In verba dixi &, cæteris tacentibus,
Vicibus loquendi propriis fungi juvat.
18. Mens noſtra vaſta plena rerum copia
Suadet profunda cordis arcana eloqui,
Suadet latebras pectoris recludere.
19. Et noſter uterus utris inſtar obtinet
Novi, novello qui falerno imbutus eſt,
Cui ni pateſcat exitus, diſrumpitur
20. Ergo eloquemur, ergo aperte fabimur

Ut recreemus ſpiritum prælanguidum
Labella frænis noſtra liberabimus.
21 Ego veritatem promam ab imo pectore,
Falſa neq; ullum proſequar reverentia
Titulis nec ulli blandiar fallacibus,
22. Me namque rerum genitor e medio auferet
Et falce mortis diſſecabit aſpera,
Si forte titulis blandiar fallacibus.

Cap. XXXIII.

NUnc te ſuppliciter precor
Aures conſiliis nunc adhibe meis
Neu voces Aquilonibus
Portandas vacuum trade per aera;
2. En! jam libera, motibus
Seſe lingua rotat noſtra volucribus
Per fauces ſaliens levi
Curſu nec tacitum diligit otium.
3. Depromam medio in penu
Quæ cordis latitant, & venerabilem
Pandet lingua ſcientiam
Non ſuco aut variis illita fraudibus.
4. Ecce in ventre creaverat
Artus arte meos mirifica Deus
Et factis dedit artubus
Alternos animæ ducere anhelitus
Olim lætificans mihi,
Vitali luteam lumine fabricam,
5. Si defendere ſuſcipis,

(N

(Nec te vel pietas vel pudor abſtrahit)
Cauſam tam male conſonam
Conſiſte in medio verbaq; protinus
Produc in medium tua.
6. Abſentis vicibus judicis en dei
Præſens ipſe vicarius
Fungar, quod toties ante cupiveras.
Effictus fragili luto
Sicut gens hominum fingitur omnium.
7. Non eſt, quod tibi pectora
Incaſſum pavido profiliant metu:
Non te non mea dextera
Paſſim vulneribus figet atrocibus
8. Voces audieram tuas,
Quas magno ſtolidus murmure fuderas,
Sic tecum haud veritus loqui:
9. Sum plane vacuus criminis impii:
Sum purus ſcelerum omnium:
Nec tincta eſt maculis noſtra ſequacibus
Mens inſons, manus innocens.
10. En mecum immerito jurgia ſuſcipit
Rerum conditor omnium,
Hoſtili lacerans pectora verbere:
Vinclis implicitum tenet
Curarum, arq; oculis denotat acribus
Greſſus aſſidue meos,
Cunctos dinumerans lumine lynceo.
12. En! hic juſtitiæ viam
Tranſverſo penitus tramite deſeris:
Reſponſum accipe debitum.

Im-

Immortalis enim robore, gloria,
Princeps & ſapientia
Mortales ſuperat, cur miſerum caput
13. Armis objiciis illius?
Nam nulli latebras pectoris intimi
In lucem Deus exerit
Nulli ſignificat quæ gerit omnia
Per terram & mare naufragium
14. Bis terve omnipotens alloquitur viros
Unum forſan & alterum
Haud quidquam reliquis percipientibus
15. Cum nox templa per aurea
Spargens purpureas undiq; lampades
Langueſcentia triſtibus
Curis corda levat membra laboribus:
Cum pennis ſopor humidis
Humanis oculis inſinuatus eſt,
Diverſa ſpecie ferens
Miranda in tacitis viſa cubilibus.
16. Tunc aures dominum Deus
Et mentes aperit, perq; ſuos gradus
Infundit ſapientiam,
Quam ſenſim cupidis auribus imbibunt.
17. Conatus fugere impios:
Sectari ſtudio recta docet pio:
Ne ventoſa ſuperbia
Stultos forte homines tollat in ardua
Lapſuros celeri gradu
18. In vaſtum barathri perpetui lacum.
Ne forte ante diem cadant

Obſcurum in tumuli protinus aggerem.
Ne cum ſanguine plurimo
Expirent gladio in viſcera condito.
19. In lecto jacet impius
Et pœnas ſcelerum ſuſtinet aſperas
Ac totis dolor oſſibus
Inſufus miſeris diſcruciat modis.
20. Hinc vitæ miſerum piget,
Vitæ tam rapidis æſtibus obrutæ.
Hinc victum ſibi denegat:
Guſtus delitias tabidus abnuit:
21. Succum corporis ebibunt
Et carnem rapidis dentibus exedunt
Curæq; & dolor intimus
Dirarumq; cohors lurida febrium.
22. Jam triſtis prope limina
Lethe terrificis unguibus imminet
Jam jam funereas faces
Expectans gelidis intremit artubus.
23. At ſiquis tamen unicus
Inter tot populi millia venerit
Siquis venerit unicus
Qui rectum doceat carpere tamitem
Errorum & tenebris procul
Expulſis Dominum mente ſequi Deum.
24. Mox rerum pater optimus
Languentem recreat robore vivido.
Placatuſq, ita fabitur
Nunc mors atra procul nunc procul aufuge
Hic iram, hic furias meas

Lenivit precibus ceu pretio ſuis:
Ceu pœnas ſibi debitas
Æternum ſtygio penderet in lacu
Namq; inveni Hominem-Deum.
Qui vitam redimit morte vicaria
Cunctis qui ſcelus impium
Confeſſi ad Dominum mox redeunt Deum.
25. Pallorq; & ſenium grave
Mutata aufugient, & roſeus color
In vultu & vegetus vigor
Infantis faciem vincet amabilem
Et vires alacres ſimul
In corpus venient & cutis aſperis
Rugis fœta novabitur
In florem teneræ verſa puertiæ.
26. Divinam prece ſupplice
Implorabit opem: nec Deus abnuet
Aures ſuppliciis neq;
Avertet faciem: pectora gaudio
Perfundet ſimul & ſui
Vultus reſtituet lumen amabile.
Atq; amiſſa parentium
Reddetur veterum crimine ſanctitas.
27. Nam curas hominum Deus
Late ſydereo proſpicit a Throno
Et facti malę pœnitens
Si quis flebilibus ſic loquitur ſonis.
Ah! fœdi ſceleris piget:
Ah! nulla utilitas hinc mihi provenit.
28. Mox illum facili manu

Hor-

Horrendo relevat de barathri ſpecu
Vitam reddit amabilem
Ac vitæ innumeris accumulat bonis.
29. Sic ſane omnipotens pater
Sancto res hominum numine dirigit
Hæc facti male pœnitens
A rerum Domino munera ſuſcipit.
30. Mox illum facili manu
Horrendo relevat de barathri ſpecu
Vitam reddit amabilem
Ac vitæ innumeris accumulat bonis
31. O nunc auriculam arrige
Attentus monitis &, tacitus meis.
Nam me nunc juvat eloqui
Et recti dociles tradere regulas.
32. Sin fari modo tu velis
Et poſtrema mihi dicta reſellere.
Proſer quas fieri quidem
Opto vindicias, ſed dubito tuas.
33. Si non: os inhibe tuum,
Linguæ vaniloquæ murmura ſupprime:
Nam myſteria nubilis
Exerta e tenebris maxima proferam.

Cap. XXXIV.

PRæterea Elichus ſermonem extendere pergit:
Multiſq; large differit rationibus.
Eja agedum verbis aures intendite noſtris,
Queis perſpicacis eſt acumen ingeni.

Eja

Eja agedum pendete omnes dicentis ab ore
Quos ratio pennis evehit sublimibus.
3. Multa placent sapido sordent quoq; multa palato
Sic verba doctis auribus distinguimus.
4. Ergo simul studio jam nos scrutemur honesto,
Acriq; veram sanctitatem indagine,
5, Sanctus sum, scelerumq; insons (jactavit Iobus)
Surripuit animum quamlibet Deus meum.
6. Ergone falsa meæ affingam mendacia vitæ ?
Me vulnus atrox innocentem sauciat.
7. Ecquis in immonso qui continet omnia, mundo
Pravis Iobo sit secundus moribus ?
Qui scelerum innumeras inhianti gutture turmas
Fraudumq; rivi limpidi instar ebibit.
Qui scelerum cœtus blande comitatur & omnes
Amore pravos intimo complectitur.
9. Dixit enim quisquis Domini mandata revolvit
Noctes diesq, diligenter cogitans
Nil sibi sic fruſtra crucians sua pectora prodest,
Nec fructum arenam seminando colliget
10. Ergo agedum verbis aures intendite noſtris,
Queis perspicacis est acumen ingeni.
Absit ut omnipotens sceleri laxarit habenis
Absit nefanda ut patret aliter omnium.
11. Humanos merita pensat mercede labores
Remuneratur & pios & impios.
12. Nulla patrocinio defendit crimina falso
Nec ille turpi affinis est injuriæ.
13. Ecquis perpetuis orbem regit alter habenis
Mundi triformem temperatq; machinam ?

14.

Si modo jam ſubitam terris inferre ruinam,
Auræq; gratum auferre vult anhelitum
15. Omnia quæ vivunt, pecudes, volucreſq; feræq;
Immota fient protinus cadavera.
Totaq; gens hominum vita fugiente per auras
Peribit, atrum mox reverſa in pulverem.
16. Tu modo ſi ſapias animo mea dicta reconde
Grataq; voces aure cunctas imbibe.
17. An permiſſa ſibi retinacula juris haberet
Qui jura legum injuſtus ipſe negligit.
In tua damnabit dominum ſententia magnum,
Qui ſempiternis frænat orbem legibus?
18. Aſpice purpureos num lex regit ulla tyrannos?
Num bellicoſos lex coercet principes?
19. Quis furor iſte (nefas) quæ tanta inſania linguæ
Deum Deorum ut arguas qui maximos
Nec reges reverenter habet, nec habere tenetur:
Qui nec potentes reſpicit, nec pauperes,
Sempe caſam tenuem, pariterque palatia regum
Superba dextra finxit ille dædala.
20. Cernis ut inſignes per plurima ſecula gentes
Una hora ſæpe vellicet radicitus?
Cernis ut eximios populos lateq; potentes
Mors ſubita raptet? perq; noctem luridam
Veſtis atrox vel flamma ferox tonitruq; tremendum
A ſtirpe totam diruat propaginem,
Divitiis licet ac numeroſo milite freti
Nullum undiquaq; pertimerent impetum?
21. Perficit hæc Deus, ille Deus, veſtigia vitæ
Qui noſtræ acuto contuetur lumine

22. Nulla tegit pravos tellus, latebraſq; miniſtrat:
Nec atra mortis umbra condit impios.
23. Nulli plura tamen juſto aut graviora ferendum eſt
Supplicia culpam pœna ne tranſcenderet
Ne dominum rerum nutu qui cuncta gubernat
Injuriarum injurioſus arguat.
24. Faſtoſum tumidumq; premit, frangitq; rebellem
Tranſmittit aliis illius potentiam.
25. Sæpe illis tacitæ per opaca ſilentia lunæ
Inſert ruinam tale nil ſperantibus.
26. Sæpe etiam ut roſeum ſol aureus extulit axem
Exempla pœnæ horrenda præbet omnibus.
27. Nempe quod a domino greſſus vertere profani
Pedeſq; recta a ſemita deflexerant,
28. Et tenues preſſere homines, inopeſq; ſaluti
Quorum querelas hauſit aure, & lachrymas
29. Quis turbare poteſt, domino faciente quietem?
At ſi tumultus concitabit bellicos
Quis ſibi tranquillæ promiſerit ocia pacis,
Vitamq; curis liberam plane anxiis?
Seu furor in gentem late graſſabitur omnem,
Seu forte in unum ſe refundet verticem.
30. Hæc facit omnipotens Regni ne fræna gubernet
Venena diro qui recondit pectore.
Ne regat imperium falſi ſimulator honeſti:
Ne plebs doloſis implicetur retibus.
31. Talibus imploraſſe Deum, mihi crede, decere
Jam jure pœnas jure reddo debitas.
Non ego te vitiis poſt irritabo pudendis
Severe vindex & pater blandiſſime

32. Qu

32. Quæ lateant, oculis patefac scelera impia nostris
Ne forte scopulis irruam latentibus.
33. Si tibi pro meritis merces numerata daretur,
Ut tu ore stulto sæpe concupiveras
Ille tibi merito pensaret facta flagello
Seu sponte ferres, seu coactus viribus:
Nunc vitam defende tuam, vitæq; tenorem,
Et actiones singulatim singulas:
34. Jam videant si quid nostro pravum excidit ore
Aures acuti, mente cordata viri:
35. Nam sine judscio blateravit plurima labus
Obmurmuravit vanitates impias.
36. Ille mihi attentas utinam nunc præbeat aures
Suæ tenorem dum loquelæ persequor.
Rectum ego defendamq; bonum scelerisq; pudendi
Defensiones impias redarguam.
37. Namq; scelus sceleri cumulat, nec plaudere cessat
Rerum parentem prosequens conviciis.

CAP. XXXV.

1. PErgit Elichus reprehensionem
Longe continuans gravem.
2. An tibi puræ est amor æquitatis
Qui sic, dixeris æquitas
Nostra præclustri jubere æuqitatem
Extinguit patris optimi?
3. Hoc tuæ voces tacite innuebant,
Cum tu hæc murmura funderes
Quid mihi prodest scelerum profundam
Evitasse voraginem?

Cur mihi mentem tenui manumq;
Omni crimine liberam?
4. Ecce reponſum tibi jam tuiſq;
Reſponſum ſociis dabo
5. Aſpicis claris radiata ſtellis
Cœlorum alta palatia?
Aſpicis celſas nebulas, propinquas
Campis ætheris igneis?
6. Si manum fœdo ſcelere inquinabis
Æterno noceas Deo?
Sordibus ſi te maculas pudendis,
Id curare Deum putas?
7. Sive te contra pietas juvabit,
Et mens & manus innocens,
Quam voluptatem ſibi commodumve
Hinc rerum pater hauriet?
8. Si tibi virtus generoſa mentem
Exornaverit inclytam,
Sortis humanæ reparare poſſis
Cladem munifica manu.
Sive ſqualebis vitiis abundans
Poſſiis lædere homunculum.
9. Dira vis multos premit innocentes
Hinc mæſtis ululatibus
Terra longinquo reſonet boatu
Multis humida lachrymis.
10 Non tamen mæſtis dominum querelis
Rerum ſollicitant patrem,
Qui per obſcuram reſonare noctem
Nobis carmina ſufficit.

11. Qui

11. Qui dedit nobis animum ſagacem
Subtiliq; ſcientia
Beſtias terræ ſuperare juſſit,
Pictarum & volucrum genus
Quæ ſub expanſo volitant canopo
Mulcentq; aera cantibus.
12. Ergo dum fundunt miſeras querelas
Non rerum dominum invocant
Ut procul ſeſe trahat impotentes
A vi & fraude potentium.
13. Reſpuit ſurda Deus aure cunctos
Quos vanus tumor elevat:
Quiq; ſe puros ſcelerum impiorum
Vano murmure jactitant.
14. Heu Deus nullis oculis videtur
Inquis pectore languido
Sed tamen tandem Deus ille facta
Vindex puniet impia.
Debet hic ergo fieri ſalutis
Spes dum ſors gravis intonat.
15. Hic tamen tu jam minime reponis
Spem dum ſors gravis intonat.
Ergo te ſævis agitat procellis
Et merſum caput obruit
Tu tamen cura vacuus metuq;
Non portum hunc petis unicum,
Ut tibi laſſam ſtatuat carinam
Fluctu & flamine liberam.
16. Hinc fit ut vanas ſine mente voces
Vano murmure funderes.

Utq; multorum ſtrepitum cieres
Verborum abiq; ſcientia

CAP. XXXVI.

1. DIxit hæc dixiſſe vero non ſibi ſatisfacit,
Ni ſubinde oratione mellea concluderet
Ora docta ſic reſolvens inclytis ſermonibus.
2. Mentem & aures applicare quæſo ne mihi abnua
3. Te docenti quanta rerum conditor miracula
Patret orbe in univerſo nil patrans injuriæ
4. Namq; falſis veritatem vocibus non obruam
Nempe linguam ad te loquentem ſpiritu ipſe dirigit
Ipſa cujus ampla metas reſpuit ſcientia.
5. Ecce ſummus rector orbis flocci habebit neminem
Quamlibet ſit ille magnus inclytuſq; quamlibet
Mente polleat ſagaci, præpotenti dextera.
6. Non tuetur improbos in arduo diſcrimine
Sed furoribus potentis impotentem ſubtrahit.
7. A bonorum greſſibus non flectit orbes luminum
Ille reges purpuratos inter illos collocat,
Et thronum dat occupare gemma & auro ſplendidum
Et manu ſceptrum tenere regna firmans undiq;
Tuta ab omnibus periclis ſæculorum in ſecula.
8. Si dolore affligit ullos vinculis coercitos
Crura ferrea retentos circumacta compede,
9 Tunc aperta pandit illis crimina & contagia
Mens quibus manuſq; ab omni parte ſqualet obſita
10 Ut q; greſſum ſanctitatis dirigant ad tramitem
Admonet, procul fugatis impiis erroribus

11.

11. Si libenter admonenti commodant aures deo
Tota vita transigetur læta curis libera,
Et tenore sempiterno tota curret suaviter.
12. Si tamen tot undiquaque cladibus perterrit
Contumaces esse perstent, mox profundent spiritum
Ense pectus perforati nec reperient exitum
Arte callida catisq; machinati fraudibus.
13. Nam dolos quicunq; fuco sanctitatis oblinunt
Fervidum Dei furorem provocant; at vinculis
Cum dolorum circumacti complicantur fervidis
Nesciunt clamare regem cœlitum ejulatibus.
14. Ergo mortui recumbent in juventæ limine
Cum juventam turpibus contaminarint sordibus.
Quæq; velo impuritatem puritatis texerat
Inter impuras manebit umbra torta erinnyas.
15. Pauperem in rebus vocantem liberabit asperis
Et benignam advertet aurem rector orbis optimus.
16. Is tibi, si tu vocares, liberato angustiis
Latum iter mox panderet procul arduis anguſtiis
Is tibi mensam tapetis fulgidam intentibus
Splendide structam repleret ferculis lautissimis.
17. Tu piarum justa legum jussa cum contempseris
Nonne merito jam flagellat te severus arbiter.
18. Dum furoris jam tremendi fervet atrox impetus
Supplica rerum parenti voce lamentabili
Namq; merces nulla mortis liberabit faucibus.
19. Scilicet corrupta nummis atq; gazis aureis
Te remittet? aut tuorum bellicosas militum
Copias videns minacem mors recondet cuspidem?
Ne tenebras esse tegmen crede factis impiis

Nam tenebris falce multos dissecat mors aspera
21. Ne libenter vanitates impias amplectere
Has probasti at æquitatem non probasti vindicem.
22. Ecce cunctos rector orbis præpotenti dextera
Vincit admiranda nobis exhibens miracula.
Ecquis orbe in universo protulit mysteria
Tam profunda, mentibusq; prodidit mortalium?
23. Ecquis huic vivendi ab ævo regulas præscripserit
Ecquis exprobrarit illi perpetrata nequiter.
24. Illius miranda facta mente tecum cogita,
Ore lauda, debitisq; prædica præconiis.
25. Illius miranda facta tota gens mortalium
Quippe magna, quippe clara, quippe operis obvia
Intuentur, tota gens ab orbis oris ultimis
Intuentur & stupore stant ligati marcido.
26. Scilicet divina nescit terminum potentia
Mentis aciem obnubilatam protinus præstinxerit
Se videre si labores irritos contenderet
Ecquis illum comprehendit? ejus ampla antiquitas
Obvoluta æternitate latitat iuscrutabilis.
27. Namq; nubila in liquentes scindit undæ gemmulas
Quas anheli pro vaporis densitate fumea
28 Scissa fundunt, verticesq; transeuntes verberant
29 Fulminis quis comprehendat ruptionem e nubibus
Et sonora fulminis raucum strepentis murmura?
30. Fulgurum splendore pellit nubium caliginem
Fulgurum splendore late lustrat æquor vitreum:
Fluctus ut flammæ videri possit esse pabulum
Mox futurum, ni Deorum rex retundat impetum
Ignis huc illuc vagantis lege non coerciti.

31. Sic profecto rector orbis hos dolore debito
Plectit, alteros amore amplectitur chariſſimo
Larga frugum ſubminiſtrans fructuumq; munera.
32. Sæpe nubes ille cœlo luridas ſubtexit, &
Lampadem cœlum coruſco permeantem lumine
Nubium inductis recondit undiquaq; umbraculis:
33. Quarum ut alvus igne fæta fervido dirumpitur,
Intonans vaſto fragore, nos tremore concutit,
Et greges per arva ſparſos fulminum ictu percutit.

CAP. XXXVII.

1. HIC corda trepido palpitant nobis metu
Et comminantur tranſilire pectora:
2. Adeſte vocem audite patris optimi
Vocem, ſonoro quam profundit murmure
3. Per vaſta cœli ſpatia convexi deo
Emiſſa ruptis nubium repagulis
Sinuoſa flammæ curſitant volumina
Et orbis oras territant longiſſimas.
4. Dei per orbem vox deinde perſonat
Tonitru; tremendum, quo polus dirumpitur,
Quo terra vaſta quatitur & vitreum Salum.
Lateq; rerum conditor plena manu
Globos refundit fulminum rotatiles.
5. Dei per orbem vox tremenda ut perſonat
Fragore rauco fulminum crepantium
Splendore claro fulgurum micantium
Aures & oculos occupat cunctos ſtupor
Miranda dominus perpetrat, quæ lumine

Mens noſtra lippo non valebit aſſequi.
6 Nix cana molli veſtit agros vellere
Illo jubente & pluvia cœlo devenit,
Nunc parca tenui & tarda manans guttula,
Et nunc profuſis verberans tecta imbribus.
7. Humana tunc gens tota ſe confert domum
Foreſq; claudit docta variis artibus
Ut omnis unum noſcat artificem Deum.
8. Tunc & ferarum tota gens ſylveſtrium
Antri in receſſus corripit gradum intimos,
Et clauſa cæcis in cavernis delitet.
9. Auſter feroci ſibilat cum murmure
Gyroq; ſtipulam flectit aſſiduo levem
At membra boreas ſtringit acri frigore.
10. Ab ore ſummi ſpirat aura numinis
Brumæ rigorem quæ reducit aſperum,
Et cuncta pigro ſtagna connectit gelu.
11. Nebulas aquoſas depluendo diluit,
Et fulgurantes diſſipat nubeculas.
12. Utraſq; vero temperat rerum parens
Sic ut per orbem quicquid ille juſſerit
Peragant in omnes nationes undiq;
Quaſcunq, clara percutit ſol cuſpide:
13. Sive in catervas ſpargat ignes impias
Seu ſicca lætis arva inundet imbribus,
Seu ſigna amici det favoris, ſplendida
Vel his vel illis exhibens miracula.
14. Huc ergo Iobe intende mentis lumina;
Hic ſta, Deiq; facta miranda aſpice.
15. Noſtine tempus quo creator omnium

Sedem univerſis deſtinarit nubibus?
16. Illaſq, claro purpurarit lumine?
Illaſq; curvum in phornicem ſuſpenderit.
Noſtine facta quæ per orbis ultimas
Oras potenti perpetravit dextera
Rex ille nutu cuncta qui regit ſuo?
17. Aut membra veſtis ut refota recreet
Tepore blando veris adventu novi.
Aura comantes vix movente fraxinos.
18. Tune huic ſodalis ſyderum palatia
Convexa latis brachiis diſtenderas?
Quæ firma ſemper permanent reddentia
Vitri colorem fuſilis Chriſtallinum.
19 Ecquis loquendi formulam monſtraverit
Deo? loquendi formulam non cernimus
Obſeſſa tanta eſt noſtra mens caligine
Aut ecquis illi me loqui indicaverit?
20. Nam ſiquis illum cæperit modo alloqui
Certe ille mox miraculorum millium
Vaſto voratus æquore abſorbebitur.
21. Nunc ecce fuſcat ſqualidas fumi vapor
Nubes anhelis profluens ex ignibus
Maſſaq; terræ & æſtuoſo ex æquore
At has ſerenat ventus, & velocibus
Pennis nigrantem diſſipat caliginem.
22. Jucunda ſeptem emiſſa de trionibus
Exhalat aura ſpiritu & leni fluens
Cœlum benigna mitigat clementia.
23. O quam verendus eſt creator omnium
Decore ſummo dignitate, robore?
O perſpicaci mentis illum lumine

Quis

Quis intueri ſuſtinet ? quem fulgida
Radiis adornat aureis potentia &
Severitate temperata lenitas :
Qui nempe plectit neminem æquo durior.
24. Ergo univerſus orbis illum diligit,
Illum veretur, illum adorat unice.
Non ille doctos more noſtro amplectitur
Viros, acuta præditos prudentia ;
Ut quem piorum ſola tangat gratia.

CAP. XXXVIII.

1. TUnc pater omnipotens ſermone ſilentia rupit
Protinus in medio reſonanti murmure nimbo :
2. Quis jam conſiliis tenebras obtendere rectis
Nititur ? Inſanaſq; terit ſine fine querelas ?
3. Eja age ſi quid ineſt animi tibi, fortiter enſem
Cinge humeros audax, pariterq; petamus arenam.
Jam mihi, ſi poſſis referas reſponſa roganti.
4. Quis locus, aut quæ te ſedes antiqua tenebat
Cum certo ſtabilita loco fundamina terræ
Diſpoſui, ſedemq; dedi mortalibus unam ?
Dic mihi, ſi rerum tibi tanta ſcientia conſtat.
5. Quis vaſtum ſpatiis numerorum incluſerat orbem
Dic age ſi noris, exporrectoq; rotundæ
Diametro dimenſus erat latera ardua terræ ?
6. Qua primum ſtabilita manu tam immobilis hæſit
Quemve putas primas ejus fundaſſe columnas ?
7. Cum lætis tremuere ſonis templa aurea cœli,
Angelico teſtante choro ſua gaudia cantu

qui fulgent, nitidis velut aſtra micantia flammis.
8. Quis vaſti oceani ſedavit molibus iras,
cum celeri lymphata gradu levis unda cucurrit
gremio terræ velut alvo egreſſa parentis?
9. Tunc nebulis undam cæca caligine miſtis
eſtivi & piceis glomeravi hinc inde tenebris.
10. Tunc vaſti oceani tenui vaga flumina clauſtris,
11. Præcipiti ſpatiata gradu: ſic ora reſolvens:
Hic furias mulcebo tuas: hic ſiſte ruentem,
Ulterius ne tende rotam, ne currere pergas
amplius, herbiferoſq; undis ne involvito campos.
12. An Titan radiis inſignis vertice claris
Te ſupplex humiliſq; eſt deveneratus ab illo
tempore, quo fragiles rexit tibi ſpiritus artus
inſiſtens ſtatione ſua? ſedemq; dediſti
Unde cito emergens abigat fulgore coruſco,
Purpureas aurora faces? & mane recenti
13. Dirigat in cunctas radiorum ſpicula terras
Quas hominum gens ulla tenet: ne ſcilicet auſit
Conſcelerare manus injuſta cæde furentes
Turba, ſed in tacitas ruat ut ſcelerata latebras.
14. Tunc diverſam orbis facies diverſa figuram
induit, & propriam capiunt ſibi ſingula formam
Ut figuli arbitrio varios vas fictile vultus
Accipit, aut varios veſtis mentita colores.
17. Ergo ſimul roſeam ſparſit fax aurea lucem,
impia turba latet, cæcis incluſa cavernis,
Demiſſoq; fugit pudibunda ſuperbia vultu.
16. An pede triviſti tumidi vada vitrea ponti?
Spumeaq; intrepidis penetraſti in marmora plantis?

17. An

17. An late patefacta tibi eſt fera regia mortis?
Hauſiſtiq; tuis oculis quodcunq; repoſtum
18. Terra ſinu tenuit ſtygiiſq; admoverat umbris?
An tu porrecta terræ ſuper omnia norma
Jugera menſus eras ſub utroq; jacentia Phœbo?
Dic mihi, ſi rerum tibi tanta ſcientia conſtat.
19. Dic ubi lux habitet? vel nox ubi ſydera condat?
20. Quaſque vias illis dederis calcare per ævum
Ut fugiant abigantq; iterum ſe paſſibus æquis
Atq; domos ſinquant proprias, repetantq, viciſſim?
21. Hæc ideo tibi nota patent, quia ſcilicet olim
Enixa eſt utero genitrix te tempore in illo?
Vel quia longævam tetigit tua vita ſenectam?
22. An cæci patuere loci, patuere receſſus
Unde illi ætherei magnus regnator Olympi
Mittit hyperboreas cum grandinis imbre pruinas?
23. Quas velut ex aliqua ſubito prolata pharetra
Spicula turbatos paſſim jaculatur in hoſtes
Bella ciens, rabidaſq; ciens ad bella procellas.
24. Quomodo fulmineæ ſinuoſa volumina flammæ
Et tonitru horrendum rapidos cito diſſipat auſtros
Prorſus, ut omniparam circumflent turbine terram?
25. Quis regit aerias animo prudente canales
Ut rapiant, ſiſtantq; gradum? dextraq; feroci
Undiq; flammiferas ſpargit per inane ſagittas?
26. Ut nubes pluviis alvo tumefacta caducis
Fulmineo diſrupta globo, deſerta ferarum
Irriget et ſteriles foveat ſine ſemine campos.
27. Ut deſolatas faciat revireſcere terras
Ut rupta tellure in luminis exferat auras

Her-

erba comam viridem, ſurgenſq; e viſcere terræ
uercus in aerios tollat ſua brachia campos?
28. Quem ſibi de nebulis fuſus levis imber aquoſis?
uemve patrem agnoſcit ſibi ros, qui lapſus ab alto
ane novo tenui veſtit dumeta liquore,
rataq; flumineis pingit viridantia gemmis?
29. Ex utero cujus glacies venit horrida matris?
quis erat liquidis genitor, genitrixve pruinis?
30. Bruma rigens ſeſe infinuans per ſtagna lacuſq;
ternit aquas, ſternit fluvioſq; amneſq; rapaces.
nda gelu conſtricta jacet: vaga murmura ſiſtit
ympha in marmoreum ſenſim durata rigorem.
31. Tune novi veris, roſeos cum ſpargit odores,
emperiem turbare potes, blandamq; quietem
mbribus & pluviis, rapidiq; ululatibus auſtri?
32. Tune potes glaciem lento torpore ligatam
olvere? perq; vices, cum tempora commoda poſcunt
itibus autumnum decorare, & frugibus æſtum?
33. Tota ne ſyderei regio pulcherrima cœli
t nutus geſtuſq; tuos obſervat acuto.
34. Lumine ſe ſolvens prægnans ex tempore nubes
mperio ſubjecta tuo, quocunq; vocaris,
35. Fundit aquas liquidas? & fulmina rauca fragore
orrifico trepidam quatiunt crepitantia terra.
36. Unde hominum mentes rerum prudentia velex
colit? unde animo pectus mortale ſagaci
mbuit? & ſedem elegit ſine fine tenendam?
37. Quis poterit numero nubes comprendere certo?
38. Quis liquidas ſuſpendit aquas ſuper ardua terræ
3. Aere libratas vacuo dum gleba rigeſcat

Pu-

Putris & in ſolidam coaleſcant jugera maſſam?
Tune voles (ſin forte voles tibi robora conſtant)
Prædam alacri captare manu, & donare leoni
Deglutire gula ingenti, ſoboliq; leonis
48. Horrifici, dum ſe latitantes rupe cavata
Abſcondunt; ſi præda ſubit, lacerare parati
Unguibus & rabidum merſare in corpore roſtrum?
41. Quis dapibus largis corvo jejunia ſolvit
Cum tenero fœtu dum totum immurmurat agmen,
Dum crocitat mæſtiſq; replet juga nota querelis?

CAP. XXXIX.

1. AN tibi quo pariant capreæ, quo tempore cervæ
Quemq; modum obſervent nullo cum fine ſub
Lege per innumeris redeuntia ſæcula ſæclis, (una
2. Pro certo patet? atq; animo prudente notaſti
Ambiguos quoties renovet ſibi menſtrua vultus,
Luna abiens, rediens, turgentia pondera donec
Ventre ferunt, gravido tumefactæ viſcera fœtu,
Quaq; die primas mittant in luminis auras?
3. Cum ſeſe incipiunt curvum deflectere in arcum,
Eniæ teneros magno molimine natos
Pondere duro uterum & nimia gravitate trementem
Solvunt & veteres redeunt in corpora vires.
4. Illarum ſoboles viridem per membra vigorem
Accipiens tumidas avido bibit ore papillas.
Dens ubi jam crevit ſegetes demittit in alvum
Aſt ubi jam juvenes ætas adolevit in annos,
Aufugiens patremq; ſimul matremq; relinquens
Non iterum reditura ſuam loco ſola pererrat.

5. Ec

5. Ecquem cum vasti tot agantur sæcula mundi
Fama virum tulit, aut visum testatur ocellus
Qui sibi compedibus jactat vinclisq; solutum
Esse onagrum aut trepido excussit juga trifida collo?
6. Desertos amat ille locos viridesq; recessus:
7. Non populos urbesq; colit, fumosaq; tecta:
Non pavet indomitas rigidi rectoris habenas
Infremitus non ille pavet, strepitumq; flagelli.
8. Per montes scopulosq; & saxa impervia vobis
Pascitur, & tenera lætus exultat in herba.
9. An fera quæ in medio cornu mirabile vultu
Gestat, & huc illuc temeraria currit in herbis:
Se tibi subjiciet, stabuloq; obscura manebit?
10. Serviliq; tuum collo suspendet aratrum
Constanter, ferroq; tuum sulcabit agellum?
11. Scilicet hunc operis fidum tibi forte ministrum
Tu fore sperabis, vasto quia robore pollet,
Et dabis immensos illi exhaurire labores? (bebis
12. Cum subit autumnus, tunc plaustro ingente ju-
Maturas portare & in horrea condere messes?
13. An tu flammiferis pavonibus undiq; pictis
Purpureas per colla jubas, per corpora pennas
Fulgida sparsisti nitidas, caudamq; decoris
Pinxisti radiis, nitidum quæ transit in orbem,
Irida vel varios Phœbi simulando colores?
An tibi formosis decorata est struthio villis
Femina pennigeras inter stolidissima turbas?
14. Quæ simul ova parit calino sub pulvere condit
15. In mediis incauta viis oblita patere
Indomitis calcanda feris frangendaq; plantis

16. Haud aliter teneros spernit sua viscera natos
Quam foret externa soboles ea matre creata
Et vanum sine fruge terit, sine fraude laborem.
17. Nempe quod haud illi Dominus præcordia sanx
Consilio imbuerat animiq; est pectus inane.
18. At sibi cum geminas libravit corpus in alas
Flammivomos contemnit equos, contemnit equorum
Rectores rigido minitantes aspera vultu
Usq; adeo in trepidas expandit in aere pennas.
19. Tunc levi, validos firmasti robore nervos
Cornipedi? rauco qui fulmina mittet ab ore,
Horrificumq; trahit vasto pulmone sonorem
20. An sonitus trepidas minimus dum personat aures
Territus aufugiet pavidæ de more locustæ?
21. Terribiles cum bella vocant de naribus iras
Evomit, & trepidum pulsu quatit ungula campum,
Et celeres subito penetrat vigor acer in artus.
Corda veneniferis offert generosa sagittis
22. Adspicit armatas gressum celerare Phalanges,
Adspicit & risum læto movet ore, manetq;
Impavidus, ferroq; negat dare terga rigenti.
23. Non Clypeum squammis nitidum pavet ille, nec
Claris fulgentem radiis, Pharetramve sonantem (hastas
24. Ore viam vorat, & subito pede currit in hostes
Nec streperas stupet ille tubas; clangore tubarum
25. In medio exultat, gestitq; ciere cachinnum.
Eminus horrisoni sentit sera prælia belli,
Sentit adesse duces rabido simul ore tonantes,
Dum Cœlum terrasq; alto clamore fatigant.
26. An movet accipiter pennas te autore volucres?

Qu

Qui cum prædæ inhiat celeri secat aera Gyro,
27. Turbine se ambiguo volvens? aquisæq; propago
Imperiis instructa tuis petit astra volatu?
Atq, altum meditatur iter secura? secatq;
Aerias suspensa vias? & nubila scandit,
Pennato subvecta gradu? nidosq, tenellos,
28. Per montes scopulosq; & saxa impervia vobis
29. Securos statuit? prædam despectat ab alto
Atq; oculis late circumspicit undiq claris.
Siqua venit sequitur prædam, & subito terit uncis
Unguibus, & teneros enutrit sanguine pullos.
30. Cruda autem gelidæ quacunq; cadavera terræ
Lapsa jacent, huc huc oculos intende; videbis
Sanguineam tepido carnem divellere rostro.

Cap. XL.

DEinde autem omnipotens sic ora in verba resolvit
Post intermissæ non longa silentia linguæ.
2. An siquis Domino tentat committere pugnam
Vincere se speret clarumq; auferre tropæum?
Quin modo si clara rationis lampade fretus
Mecum de dubia cupias contendere causa
Mecum age contendas tibi respondere parato.
3. Ergo humilis tenui cum murmure vocis Iobus
Sic rerum lachrymis genitorem affatur obortis. (dam
4. Quid tibi jam referam? labris verba impia clau-
5. Imposita pater alme manu, semel improba fudit,
Vis stolidos mea lingua sonos: non tendere pergam
Ulterius, cursumq; meo jam sisto furori.

6. Tunc pater omnipotens sermone silentia rupit
Protinus in medio resonanti murmure nimbo.
7. Eja age siquid inest animi tibi fortiter ensem
Cinge humeros audax, pariterq; petamus arenam
Jam mihi si possis referas responsa roganti,
8. Ergone tu penitus mea jura evertere sancta
Justitiamq; abolere meam conabere pernix
Ne tibi laus pereat vitæ sine labe peractæ?
9. Estne tibi validæ tam vasta potentia dextra
An tu syderei facis aurea mœnia Cœli
Ful mineis trepidare globis, tonitruq; tremendo?
10. Nunc age divini te Majestate decoris
Indue & eximiæ præstans te gloria formæ
11. Nunc radiis hinc inde suis exornet amictum.
Nunc furias diffunde tuas passim, undiq; vanos
Elati fastus oculi preme, sterne superbas, (ento.
12. Srerne viros, stratosq; in humum pede tunde cru-
13. Illos coge suos maculoso pulvere vultus
Et nitidas fœdare comas, altisq; latere
In tenebris, miserum testante rubore pudorem.
14. Hæc fac: jure tibi palmam debere fatebor,
Dignaq, magnificæ referam præconia dextræ. (num
15. En, intende oculos, Elephantum en adspice mag-
Non vestra regione procul per inhospita saxa
Ambulat, & virides deveſtit gramine campos,
Haud secus ac placidi, qui tondent prata juvenci.
16. En lumbos mediumq; uteri vis prima vigorq;
Occupat amplexu & reliquos hinc transit in artus,
Insinuatq; alaerem per cætera membra vigorem.
Huc illuc agitat caudam post terga decoram

Mor

More cedri zephyrus cui brachia quaſſat anhelus.
Firma catenati circumdant inguina nervi:
Oſſaligat compago tenax: oſſa horrida (tanto
Robore ſunt) ſolido ſimulant clauſtra invia ferro
Quæq; arctant rigidas ærata repagula portas.
19. Ille feras inter reliquas latebroſa colentes
Antra ſedet princeps: illum Deus illius autor
Armatum inſtruxit gladio ceu dente, feroci.
20. Ille inter montes viridanti gramine pictos
Paſcitur innumera medium cingente caterva
Quæ varias ducunt inter loca ſola choreas.
21. Membra ſub umbroſis feſſus languentia ſylvis
Sternit, & in mediis tectus latet undiq; cannis.
22. Et juvat umbriferas inter recubare cupreſſos
Et ſalices, ubi murmur aquæ crepitante lapillo
Perſonat, æſtiferi ferventia brachia cancri.
Arboreis fugat ille comis & frigora captat.
23. E bibit ingentem haud magno molimine rivum
Jordanis fluvium longe lateq; vagantem
Excipere immenſo ſtomachi putat ille barathro,
Ora ſimul referat, vaſtoq; attollit hiatu.
24. Sic avidis ruit ille oculis vultuq; capaci
Fruſtra illi inſidias, fruſtra venabula ſternas,
Inſidias duroq; terit venabula naſo.

CAP. XLI.

1. TUne potes calamo ſalientem ducere parvo
In liquidis *Leviathan aquis dum incautus oberrat
Aut fune arrepta trahere in tua retia lingua?

* Vel Chrochodilon.

2. Tunc potes nasum, faucesq; utrimq; cruentas
Aut stimulo spinæ aut ferro penetrare recurvo?
3. An supplex tibi verba dabit? tibi supplice gestu
Procumbet? placidoq, asternet corpora vultu.
4. An tibi gaudebit placidum componere fœdus,
Imperio parere tuo sine fine paratus.
5. An tibi materiam lusus dabit ille jociq;
Instar avis captæ, atq; angusto in carcere clausæ,
Quæ solita est blandis aures mulcere querelis?
Aut erit ancillis serrata compede vinctus
Vel flammis tostus lentis vel forsan aheno
Coctus ut appositis hilares convivia mensis?
6. Aut dum se mediis volvens sinuatur in undis
Correptus navisq; ingenti inclusus in alvo
Per vaga diversas junget commercia gentes?
7. Quæ poterunt unco penetrale hastilia ferro.
8. Squamigerum caput, atq; cutim? nunc illius ergo
Formam animo tecum reputa, victusq; recede:
Neve iterum furiis miserum caput objice nostris.
9. Ecqua vir regione latet, quem continet orbis
Quin velut immotum jaceat mutumq; cadaver
Hoc viso, tremulosq; horror citus occupet artus?
10. Nemo adeo ferus est, adeo qui robore fidat,
Ut velit huic vasto membris & robore monstro
Conseruisse manus: ergo quis vivus in orbe
Mecum sanguineas ausit committere pugnas?
11. Quis me muneribus largis cumulavit amicus,
Ut sibi amicitiæ pensarem munera largæ?
Nam pelagus quodcunq; parit vel terra vel æther
In gremio fœcunda suo, mihi vendico totum.

12. Par-

12. Parva loquor: quin aure mihi fervere memento
Atq; intende animum: referam majora relatis.
Cur pulchram taceo formam nitidamq; figuram?
Cur taceo immenſas immenſo in corpore vires.
13. Ecquis onus lato incipiens ſuperaddere dorſo
Sicut equo facitis portanda ad pondera nato
Stragula compoſuit latum velantia dorſum?
14. Quis dentes referare poteſt ceu clave lupato,
Quorum utrumq; latus junctis amplexibus hærens
Stat geminas rigido valvas imitata metallo?
Quam formidanda dentes habet ille figura,
Qui ſic terribilem ſpiræ ſinuantur in orbem.
15. Squameus eſt partes a vertice totus ad imas
Squamis haud aliter jactat, quam veſte decora
Gemmarum ac auri flammis radiante, catena
Perpetua connexa ſibi compago ligatur
Squamea, ceu tabulæ cæra junguntur acernæ.
16. Nec tenuis penetrare poteſt has ſpiritus auræ:
17. Uſq; adeo quod tangit idem eſt: ſic altera ſemper
Alterutram complexa tenet: non ullus in orbe
Vivit, qui medium poſſit diſcindere nexum.
18. Et pulſat raucis cum ſternutatibus auras
Luce nova expellit tenebras: te prævia lucis
Perſpicuis aurora oculis ſimulare videtur.
19. Ardentem flammam ſcintillaſq; evomit ignis;
20. Ore ſuo, egreditur geminis e naribus halans
Fumus, ut e calido, quod concitat ignis aheno.
21. Igniferas paſſim jaculatur ab ore favillas
Spiritus, & quodcunq; rapit populabile flamma.
Perſtat in indomito robur non flexile collo

22. Et procul anxiferos animo fugat ille dolores
Semper in horrisonis gaudens resilire procellis.
32. Robore membra sibi constant ingentia, membra
Firma manent, immota manent cordisq; rigori
24. Saxa vel æquorei ceduat horrentia ponti
Et lapidem exuperant præcordia dura molarem.
25. Cum caput horrendum vultusq; oculosq; feroces
In liquidis attollit aquis, sesèq; videndum
Exhibet, extemplo validorum membra virorum
Frigore solvuntur, gelidos pavor alligat artus;
Ac trepido quatiente metu, purgare peractæ
Effusis precibus tentant scelera impia vitæ.
26. Si gladius fortasse ferox, si missile ferrum
Sive hasta illisa est, validos cute rejicit ictus,
Quæ secura manet squamma clypeata rigenti.
27. Arma vocat stipulam ferro crepitantia densam
Quam levis aura vehit: fabricata ex ære rigenti
Arma vocat, ligni, carioſæ dente senectæ
Relliquias, vel dente tuo, fera blatta, peresi.
28. Ille velut stipulas super arva aurata caduca
Lædere quæ ignorant baleares verbera fundæ
Spernit et emissas nervo stridente sagittas.
29. Ille velut paleas agitatas flamine venti
Ridet tela sibi passim volitantia, ridet
Siquis adest valida vibrans hastilia dextra.
30. Æquoreas inter cautes atq; aspera saxa
Membra super bibulas sternit defessus arenas.
31. Cum leviter tumido sinuatur in æquore, cogit
Spumiferum fervere salum: sic torquet ahenum
Ignis odoriferas agitans ardore liquores:

Sic quoq; anhelanti fervens salit olla camino.
32. Cum vitreos tranare lacus libet, omnia longo
Tramite pressa tenet summus vestigia fluctus
Omnia pressa tenet: spumantia marmora canis
Credideris squalere comis, torpere senecta.
33. Ecce per omniparam late circumspice terram:
Non illi similem peperit non terra secundum:
Impavidus liberque metu, trepidoq; timore,
Nullo unquam anxiferis agitatur tempore curis.
34. Ille oculi fastus tumidi premit, ille superbos
Calcat & in solio princeps sedet ipse superbo
Vibrans magnifico sceptrum regale lacerto.

CAP. XLII.

1. ERgo humilis tenui cum murmure vocis Iobus
Sic divum lachrymis genitorem affatur obortis:
2. Jam vires pater alme tuæ, tua robora nobis
Constant, & validæ veneranda potentia dextræ.
Jamq; oculi non prændo tui, sed miror acumen,
Qui potes arcanos animi penetrare recessus.
3. Quis jam consiliis tenebras obtendere rectis
Nititur insanasq; terit sine fine querelas?
Scilicet enixa est mea vox recludere multa,
Multa oculis penitus penituseq; impervia nostris
Cumq; Dei æterni miracula pandere vellem
Obruta Cimmeriis jacuit mens nostra tenebris.
Nempe quod eximius decor insuperabile numen
Gloria majestas splendor rectoris olympi
Præstinxere aciem radianti lumine nostram.

4. Da mihi te facilem & verbis bonus annue nostris,
Jam mihi, sed placidus, referas responsa roganti.
5. Ante quidem nostras abiit veneranda per aures
Fama tui, sed nunc oculis te conspicor ipsis.
6. Jure igitur palmas oculosq; ad sydera tollens
Pulvereos inter cineres te, poplite flexo,
Oro miser lachrymis veniam pater alme profusis.
7. Jam Deus omnipotens postquam sic ora recluſit
Subſtitit hic: & mox Eliphazum his vocibus orsus
Aggreditur: nunc me merito furor incitat atrox:
Non etenim, ut par est, nostro de numine, nec tu
Nec Socii dixere tui, sed inania verbis
Fundere magnificis nullos ſtuduiſtis in usus
Longe aliter famulus me concelebravit Iobus.
8. Ergo viros ovium septem, totidemq; juvenco
Criminis horrendi captate * Piacula: posthæc
Ad famulum properate meum (mora segnis abesto)
Protinus, & rapidis adolete altaria flammis.
Illo animo intenso, madidis me vultibus orans,
Voce sua, manibus, volitabit ad astra, supinis.
Illum ego respiciam: jam ne mea spernite dicta
Surgite, ne meritas referant scelera impia pœnas.
Non etenim, ut par est, nostro de numine nec tu
Nec socii dixere tui sed inania verbis
Fundere magnificis nullum ſtuduiſtis in usum
Longe aliter famulus me concelebravit Iobus.

* Piacula scilicet Typica & Christi præfigurativa, nam solus Christus est verum peccati piaculum.

9. Protinus

9. Protinus en! properant Eliphazus gente Temanus
Et Suchitarum Bildadus origine natus
Atque Namathites Zopharus, dominiq; repente
10. Jussa Alacres peragunt, & sanctum numen adorant
Ergo suum famulum facilis respexit Iobum
Et subito curis animumq; & corpora morbis
Solvit, amicorum postquam prece supplice culpam
Eluit & duplices illi cumulavit honores
Omnipotens, & quicquid opum possederat ante
Conduplicat magnoq; redit cum fœnore nummus.
11. Tum consanguinei fratres, blandæq; sorores
Conveniunt, & quisquis eum cognoverat ante
Junctus amicitiæ sociali fœdore longæ
Atq; hilares positis celebrant convivia mensis,
Deinde fovent linguis consolanturq; ruinas
Non expectatas, exhortanturq; videre
Fortunam casusq; suos jam in prospera versos.
Quisq; dat argenti munus spectabile, gemmam
Quisq, dat auratam, extrema quæ pendet ab aure.
12. Usq; adeo omnipotens hominum pater ultima vitæ
Rettulit in melius: fato meliore beavit
Summos ille dies, quam cum juvenilibus annis
Floruit, eximia comitum cingente corona.
Namq; habuit pecudum, campi quæ gramina tondent
Ad fluvios salientis aquæ bis millia septem,
Atq; camelorum quoq; bis tria robustorum
Millia millenas asinino e semine matres,
Ac totidem validos juga lassavere juvencos.
13. Et pulchros genuit viridanti robore natos

Sep-

Septem tres numero forma præstante puellas.
14. Maxima quæ natu est patri jemima, sed illa
Quæ medio generata loco est dicenda videtur
Kezia, diversum kerenhappuca nomen habebat
15. Tertia non illis ulla est prælata puellis,
Qua Titan radiis oriens effulsit eois.
Has pater hæredes fieri cum fratibus æquas
Jussit & æqualem patrimoni assumere sortem.
16. Posthæc centenos implevit suaviter annos
Lætus, & octavum trepidavit claudere lustrum
Jamq; suis oculis natos jamq; ille nepotes
Progeniemq; nepotum, & qui nascuntur ab illis
Cara suæ sobolis spectavit pignora tandem
17. Corpore defesso tremulæ languore senectæ,
Spiritus in tenues evanidus exiit auras.

FINIS.

d amicum ſuum amantiſſimum dominum Gulielmum Leach Bibliographum Anglum cujus opera multum adjutus eſt in hoc libello imprimendo, & multis nominibus magnam illi debet gratitudinem;

Decaſtichon Euchariſticon.

Gratia quanta tibi referenda eſt, dulcis amice,
Gratia ſi meritis redditur æqua tuis:
Tu miſero flenti & dura ſub mole gementi
Das dextram, atq; opibus conſilioq; juvas.
Quod conſanguinei nobis, quodq; eſſe ſodales
Quod ſoror aut frater noluit, unus eras.
Laus in adverſis prohibes ſuccumbere rebus
Et laceræ unus eras anchora firma rati.
Digna tibi meritis utinam det præmia tantis
Ille oculis juſtis qui pia facta videt.

Sic precatur

Gulielmus Hogæus.